

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.
ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetçi Raporu

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.

ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

Bağımsız Denetçi Raporu
Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço)
Konsolide Kar veya Zarar Tablosu
Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
Konsolide Nakit Akış Tablosu
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço)*(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)*

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
VARLIKLAR		31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	296.626.561	645.245.300
Finansal yatırımlar	5	510.458.461	415.782.374
Ticari alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	3	561.640.537	293.956.683
- <i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	1.069.812.572	537.917.503
Diğer alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	3	191.207	17.305.088
- <i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	4.287.135	8.303.133
Stoklar	9	2.124.826.996	1.678.782.600
Peşin ödenmiş giderler	10	194.346.011	151.765.551
Diğer dönen varlıklar	17	211.754.798	154.580.567
Toplam dönen varlıklar		4.973.944.278	3.903.638.799
Duran varlıklar			
Finansal yatırımlar		--	3.078.153
Diğer alacaklar			
- <i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	170.082	280.248
Maddi duran varlıklar	12	3.375.367.781	3.269.313.244
Maddi olmayan duran varlıklar			
- <i>Diğer maddi olmayan duran varlıklar</i>	13	87.207.646	46.530.319
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	74.776.138	74.776.138
Kullanım hakkı varlığı	14	44.211.613	42.193.037
Toplam duran varlıklar		3.581.733.260	3.436.171.139
Toplam varlıklar		8.555.677.538	7.339.809.938

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço) (devamı)

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

	Dipnot Referansı	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
KAYNAKLAR		31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	1.312.980.587	798.106.921
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	30.637.177	40.257.173
Ticari borçlar			
- <i>İlişkili taraflara ticari borçlar</i>	3	21.446.613	47.315.267
- <i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>	7	1.195.987.233	1.205.313.309
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	16	39.458.640	26.048.674
Diğer borçlar			
- <i>İlişkili taraflara diğer borçlar</i>	3	--	3.889
- <i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	8	22.084.563	15.831.817
Ertelenmiş gelirler	10	169.834.065	301.100.520
Dönem karı vergi yükümlülüğü	25	82.643.346	123.546.733
Kısa vadeli karşılıklar			
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar</i>	16	11.998.128	11.395.491
- <i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>	15	51.937.443	50.306.231
Kiralama işlemlerinden yükümlülükler	14	1.761.477	1.316.465
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		2.940.769.272	2.620.542.490
Uzun vadeli borçlanmalar	6	71.687.239	44.227.060
Diğer borçlar			
- <i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	8	--	574.613
Uzun vadeli karşılıklar			
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar</i>	16	22.372.086	25.397.025
Kiralama işlemlerinden yükümlülükler	14	12.858.731	13.154.351
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	25	601.222.956	443.822.149
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		708.141.012	527.175.198
Toplam yükümlülükler		3.648.910.284	3.147.717.688
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	18	115.000.000	115.000.000
Sermaye düzeltmesi farkları		1.046.518.492	1.046.518.492
Paylara ilişkin primler/iskontolar		116.170.256	116.170.256
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir			
- <i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak</i>		(15.385.976)	(8.342.749)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		122.586.013	122.586.013
Geçmiş yıllar karları		2.800.160.238	2.412.953.526
Dönem net karı		721.718.231	387.206.712
Toplam özkaynaklar		4.906.767.254	4.192.092.250
Toplam özkaynaklar ve yükümlülükler		8.555.677.538	7.339.809.938

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Kar veya Zarar Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

	<i>Dipnot Referans</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Hasılat	19	7.984.708.560	6.946.528.473
Satışların maliyeti (-)	19	(5.958.404.661)	(5.746.973.047)
Brüt kar		2.026.303.899	1.199.555.426
Genel yönetim giderleri (-)	20	(114.792.299)	(80.315.642)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	20	(648.880.456)	(686.503.162)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(103.037.101)	(66.767.442)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	93.331.675	68.423.757
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	22	(176.865.111)	(90.079.095)
Esas faaliyet karı		1.076.060.607	344.313.842
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	24	137.892.087	120.784.007
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		1.213.952.694	465.097.849
Finansman gelirleri	23	97.640.574	46.732.241
Finansman giderleri (-)	23	(258.251.773)	(166.226.789)
Net parasal pozisyon kazançları /(kayıpları)		232.882.892	373.654.116
Vergi öncesi dönem karı		1.286.224.387	719.257.417
Vergi gideri	25	(564.506.156)	(332.050.705)
- Dönem vergi gideri		(404.757.607)	(266.274.379)
- Ertelenmiş vergi gideri		(159.748.549)	(65.776.326)
Dönem net karı		721.718.231	387.206.712
Dönem karının dağılımı			
Ana ortaklık payı		721.718.231	387.206.712
Kontrol gücü olmayan paylar		--	--
Pay adedi	26	115.000.000	115.000.0003
Pay başına kazanç	26	6,28	3,37

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2023	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2022
Dönem net karı		721.718.231	387.206.712
Diğer kapsamlı gelir kısmı			
<u>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar</u>			
- Aktüeryal farklar	16	(9.390.969)	(10.428.439)
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	25	2.347.742	2.085.688
Toplam diğer kapsamlı gelir		(7.043.227)	(8.342.751)
Toplam kapsamlı gelir		714.675.004	378.863.961

Toplam kapsamlı gelirin dağılımı

Ana ortaklık payı

Kontrol gücü olmayan paylar

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler				
	Ödenmiş sermaye	Sermaye Düzeltilmesi Farkları	Hisse senedi ihraç primleri	Tanımlanmış fayda planlarının birikmiş yeniden ölçüm kazançları/kayıpları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Dönem net karı	Özkaynaklar Toplamı
1 Ocak 2022 itibarıyla bakiye	115.000.000	1.046.518.492	116.170.256	--	109.560.446	2.290.996.712	134.982.381	3.813.228.287
Transferler	--	--	--	--	13.025.567	121.956.814	(134.982.381)	
Dönem net karı	--	--	--	--	--	--	387.206.712	387.206.712
Diğer kapsamlı gelir	--	--	--	(8.342.749)	--	--	--	(8.342.749)
Aktüeryal farklar	--	--	--	(8.342.749)	--	--	--	(8.342.749)
31 Aralık 2022 itibarıyla bakiye	115.000.000	1.046.518.492	116.170.256	(8.342.749)	122.586.013	2.412.953.526	387.206.712	4.192.092.250
1 Ocak 2023 itibarıyla bakiye	115.000.000	1.046.518.492	116.170.256	(8.342.749)	122.586.013	2.412.953.526	387.206.712	4.192.092.250
Transferler	--	--	--	--	--	387.206.712	(387.206.712)	
Dönem net karı	--	--	--	--	--	--	721.718.231	721.718.231
Diğer kapsamlı gelir	--	--	--	(7.043.227)	--	--	--	(7.043.227)
Aktüeryal farklar	--	--	--	(7.043.227)	--	--	--	(7.043.227)
31 Aralık 2023 itibarıyla bakiye	115.000.000	1.046.518.492	116.170.256	(15.385.976)	122.586.013	2.800.160.238	721.718.231	4.906.767.254

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Dönem net karı		721.718.231	387.206.712
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit ile net kar arasındaki mutabakat:			
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	12,13,14	262.392.544	220.244.831
Kıdem tazminatı karşılığı ile ilgili düzeltmeler	16	11.131.284	9.775.123
Şüpheli alacaklar karşılığı ile ilgili düzeltmeler	7	(1.195.954)	3.015.676
Gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmeler			
-Finansal varlıkların gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmel	24	(137.892.087)	(120.784.007)
Vergi geliri/gideri	25	564.506.156	332.050.705
Faiz gelirleri	23,24	(97.640.574)	(46.732.241)
Dava ve garanti karşılıkları	15	27.370.361	3.879.924
Kullanılmamış izin karşılığı	16	6.498.079	6.677.630
Stok değer düşüklük karşılığı/(iptali) ile ilgili düzeltmeler	9	(1.714.370)	1.145.461
Kiralama işlemlerinden faiz gideri	14	2.155.043	1.751.633
Faiz giderleri	23	256.096.730	164.475.156
Parasal kazanç ve kayıplar		144.028.520	16.656.853
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit			
Varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişim			
Ticari alacaklardaki ve diğer alacaklardaki değişimler		(788.919.643)	(324.413.614)
Stoklardaki artış / azalışla ilgili değişimler		(444.330.026)	495.815.113
Peşin ödenmiş gider/ diğer varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişimler		(99.754.691)	(58.591.798)
Ticari borçlardaki ve diğer borçlardaki artış /azalışla ilgili değişimler		(29.520.486)	286.653.835
Çalışanlara sağlanan faydalar ile ilgili değişimler		13.409.966	6.598.750
Ertelenmiş gelirler ile ilgili değişimler		(131.266.455)	54.355.370
Ödenen kıdem tazminatları	16	(15.926.979)	(4.681.738)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	14	(3.532.052)	(2.848.861)
İade alınan / (ödenen) vergiler	25	(370.680.995)	(166.490.494)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan / (kullanılan) net nakit		(113.067.398)	1.265.760.019
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Finansal yatırımlardaki değişimler		3.078.153	--
Başka işletmelerin veya fonların paylarının veya borçlanma araçlarının satılması		43.216.000	27.300.228
sonucu elde edilen nakit girişleri			
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	12,13	(405.853.619)	(393.598.748)
Maddi duran varlık satışları		3.399.039	1.634.060
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/ kullanılan net nakit		(356.160.427)	(364.664.460)
Finansal faaliyetlerde kullanılan net nakit			
Finansal borçlar değişim, net		532.713.849	(213.812.644)
Tahsil edilen faiz		97.640.574	46.732.241
Ödenen faiz		(256.096.730)	(164.475.156)
Finansal faaliyetlerden sağlanan net nakit		374.257.693	(331.555.559)
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış / azalış		(94.970.132)	569.540.000
Nakit ve nakit benzerlerindeki enflasyon etkisi		(253.648.607)	(48.655.491)
Dönem başı itibarıyla nakit ve nakit benzerleri	4	645.245.300	124.360.791
Dönem sonu itibarıyla nakit ve nakit benzeri değerler	4	296.626.561	645.245.300

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

İÇİNDEKİLER

1	Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	8
2	Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	10
2.1	Sunuma İlişkin Temel Esaslar	10
2.2	TFRS'ye Uygunluk Beyanı	14
2.3	Muhasebe Politikalarında Değişiklikler	14
2.4	Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar	17
2.5	Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti	17
2.6	Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin Ve Varsayımları	30
3	İlişkili Taraf Açıklamaları	31
4	Nakit ve Nakit Benzerleri	34
5	Finansal Yatırımlar	34
6	Finansal Borçlar	34
7	Ticari Alacak ve Borçlar	35
8	Diğer Alacak ve Borçlar	36
9	Stoklar	37
10	Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler	37
11	Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	38
12	Maddi Duran Varlıklar	39
13	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	41
14	Kiralama İşlemleri	41
15	Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar	43
16	Çalışanlara Sağlanan Faydalar	45
17	Diğer Varlık ve Yükümlülükler	46
18	Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri	47
19	Hasılat	48
20	Faaliyet Giderleri	49
21	Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler	50
22	Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler	51
23	Finansman Gelirleri ve Giderleri	51
24	Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler ve Giderler	52
25	Gelir Vergileri	52
26	Pay Başına Kazanç	56
27	Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler	57
28	Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar	66

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

1 Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. (eski adıyla Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) ("Tümosan" veya "Şirket"), 1975 yılında motor parçaları, aktarma organları ve benzeri teçhizatı üretmek amacıyla kurulmuş ancak daha sonraları faaliyetlerini dizel motor ve traktör üretiminde yoğunlaştırmıştır. Türkiye'nin ilk dizel motor üreticisi olma özelliğini taşıyan Tümosan, aynı marka ile üretilen traktörlere dizel motor sağlaması yanında, diğer dizel motor araç üreten firmalara da uzun yıllar dizel motor üretimi gerçekleştirmiştir.

Şirket, 18 Ağustos 1998 tarihinde özelleştirme kapsam ve programına alınmış ve Makine Kimya Enstitüsü Kurumu'na ait Şirket hisseleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilmiş ve bir yıl içerisinde de özelleştirme işlemlerinin tamamlanmasına karar verilmiştir.

Şirket'in 24 Nisan 2000 tarihinde özelleştirme ihalesine 4 firma katılmış, ihale sonucunda Anadolu Ortak Girişim Grubu birinci sırada ve Konya Selçuklu Ortak Girişim Grubu ikinci sırada yer almıştır. İhale sonucunda alıcı olarak belirlenen girişimcilere sırası ile yöneltilen satış sözleşmesinin belirlenen sürelerde imzalanmaması nedeniyle teminatları irat kaydedilmiş ve ihale olumlu olarak sonuçlandırılmamıştır.

İhale sonrasında faaliyetlerine kısıtlı olarak devam eden Tümosan, 7 Şubat 2003 tarihinde Sümer Holding'e bağlanmıştır. Özelleştirilmesi amacıyla ikinci kez ihaleye 2004 yılında çıkmış ve Tümosan varlık satışı ile Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından satın alınarak 1 Temmuz 2004 tarihinde devir teslim işlemi tamamlanmıştır.

5 Aralık 2012 tarihinde Şirket'in %26 hissesi Borsa İstanbul A.Ş.'de halka arz edilmiştir. Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin hisse senetleri 5 Aralık 2012'den itibaren Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmektedir.

Şirket'in merkezi ve fabrikası, aşağıdaki adreslerde bulunmaktadır:

Genel müdürlük:

Maltepe Mahallesi Londra Asfaltı Caddesi No:28/1 Topkapı, 34010, Zeytinburnu/İstanbul/Türkiye

Fabrika:

Büyükkayacık Mahallesi Aksaray Çevre Yolu Caddesi No:7/1 Selçuklu/Konya/Türkiye

Şirket'in ortakları ve paylarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Adı/Ünvanı	Pay Oranı %	Pay Oranı %
Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	60,87	60,87
Muzaffer Albayrak	1,74	1,74
Ahmet Albayrak	1,74	1,74
Bayram Albayrak	1,74	1,74
Nuri Albayrak	1,74	1,74
Kazım Albayrak	1,74	1,74
Mustafa Albayrak	1,74	1,74
Halka açık kısım	28,69	28,69
Toplam	100,00	100,00

Şirket, ana hissedarı Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. olmakla beraber, Albayrak Turizm Seyahat İnşaat ve Ticaret A.Ş. ve Albayrak Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden gösterilmiştir)

1 Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu (devamı)

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup'un çalışan personel sayısı 755'dir (31 Aralık 2022: 581).

Konsolidasyona Dahil Edilen Bağlı Ortaklıklar

Tümosan Döküm A.Ş.: Her türlü döküm ve işleme faaliyeti ve ticareti ile iştigal etmektedir.

TTM Tümosan Teknoloji Mühendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş.: Teknoloji ve mühendislik konularında AR-GE faaliyetlerinde bulunma, yeni ürünler geliştirme, prototiplerini yapma, teknik danışmanlık yapma ve yazılım geliştirme işleri ile iştigal etmektedir. Raporlama tarihi itibarıyla aktif bir faaliyeti bulunmamaktadır. (Eski Unvanı: Tümosan Savunma A.Ş.).

Tümosan Teknoloji Mühendislik Sanayi Ticaret A.Ş.: Şirket 11 Aralık 2021 tarihli kısmi bölünmeye ilişkin uzman raporu tespiti ile Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. tarafından 5 Nisan 2022 tarihinde ticaret siciline tescili neticesinde kısmi bölünme yoluyla kurulmuştur.

31 Aralık 2023 tarihli konsolide finansal tabloları, şirket sermayesinin %100'ü Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.' ye ait olmasından dolayı ilgili bölünme işleminin konsolide finansal tablolara herhangi bir etkisi olmamıştır.

Şirket'in faaliyeti Teknoloji ve mühendislik konularında AR-GE faaliyetlerinde bulunmak, yeni ürün geliştirmek, prototip yapmak, teknik danışmanlık yapmak ve yazılım geliştirmek, Milli Savunma Bakanlığı ve diğer kamu kurumlarına yönelik yurtiçi ve yurtdışı her türlü ihaleye katılabilmek amacıyla ana sözleşmeye dayalı olarak diğer faaliyetlerde bulunmaktadır.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar, aşağıdaki bağlı ortaklıkların Şirket'e tam konsolidasyon yöntemine göre konsolide edilmesiyle hazırlanmıştır:

Şirket	Kontrol Oranı	
	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Tümosan Döküm A.Ş.	%100	%100
TTM Tümosan Teknoloji Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	%100	%100
Tümosan Teknoloji Mühendislik San. Tic. A.Ş.	%100	%100

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

(a) Finansal tabloların hazırlanış şekli

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar ve dipnotları Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II - 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından yayımlanan TFRS Taksonomileri ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

(b) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülen finansal varlıklar, Yatırım amaçlı gayrimenkuller ve maddi duran varlıklar hariç tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır. Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Not 2.5'de belirtilmiştir.

(c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

Finansal tablolar ve önceki dönemlere ait ilgili tutarlar, fonksiyonel para biriminin genel satın alma gücündeki değişiklikler için yeniden düzenlenmiştir ve sonuç olarak, TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı uyarınca raporlama dönemi sonunda geçerli olan ölçüm birimi cinsinden ifade edilmiştir.

TMS 29, konsolide finansal tablolar da dahil olmak üzere, geçerli para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan her işletmenin finansal tablolarına uygulanır. Bir ekonomide yüksek enflasyonun mevcut olması durumunda TMS 29, geçerli para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan bir işletmenin finansal tablolarının raporlama dönemi sonunda geçerli olan ölçüm birimi cinsinden ifade edilmesini gerektirir.

Raporlama tarihi itibarıyla, Tüketici Fiyat Endeksi ("TÜFE") rakamına göre son üç yılın genel satın alma gücündeki kümülatif değişim %100'ün üzerinde olduğundan, Türkiye'de faaliyet gösteren işletmelerin 31 Aralık 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra sona eren raporlama dönemlerinde TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardını uygulamaları gerekmektedir.

KGK'nın 23 Kasım 2023 tarihinde yayımladığı Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Finansal Tablolarının Enflasyona Göre Düzeltilmesi Hakkında Duyuru kapsamında Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nı uygulayan işletmelerin 31 Aralık 2023 tarihinde veya sonrasında sona eren yıllık raporlama dönemine ait finansal tablolarının TMS 29'da yer alan ilgili muhasebe ilkelerine uygun olarak enflasyon etkisine göre düzeltilerek sunulması gerektiği belirtilmiştir.

Grup, sadece fonksiyonel para birimi TL olan grup şirketlerinin 31 Aralık 2023 tarihli finansal tablolarını TMS 29'da belirtilen muhasebe ilkeleri kapsamında enflasyon etkisine göre düzelterek sunmuştur.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

(c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

Aşağıdaki tabloda Türkiye İstatistik Kurumu ("TÜİK") tarafından yayınlanan Tüketici Fiyat Endeksleri dikkate alınarak hesaplanan ilgili yıllara ait enflasyon oranları yer almaktadır:

Tarih	Endeks	Düzeltilme katsayısı	Üç yıllık kümülatif enflasyon oranları
31.12.2023	1.859,38	1,00000	268%
31.12.2022	1.128,45	1,64773	156%
31.12.2021	686,95	2,70672	74%

TMS 29 endeksleme işlemlerinin ana hatları aşağıdaki gibidir:

- Raporlama tarihi itibarıyla cari satın alma gücü cinsinden ifade edilenler dışındaki tüm kalemler ilgili düzeltme katsayıları kullanılarak endekslenir. Geçmiş yıllara ait tutarlar da aynı şekilde endekslenmiştir.
- Parasal varlık ve yükümlülükler, finansal durum tablosu tarihindeki cari satın alma gücü cinsinden ifade edildiklerinden endekslenmemektedirler. Parasal kalemler nakit ve nakit olarak alınacak veya ödenecek kalemlerdir.
- Duran varlıklar, iştirakler ve benzeri varlıklar, piyasa değerlerini aşmamak kaydıyla, tarihi maliyetleri üzerinden endekslenir. Amortismanlar da benzer şekilde düzeltilmiştir. Özkaynaklar içerisinde yer alan tutarlar, bu tutarların Şirket'e dahil olduğu veya Şirket içerisinde olduğu dönemlerde genel fiyat endekslerinin uygulanması sonucu yeniden düzenlenmiştir.
- Finansal durum tablosunda yer alan parasal olmayan kalemlerin endekslenmesinden etkilenen kar veya zarar tablosu kalemlerinden kar veya zarar tablosuna etkisi olanlar hariç olmak üzere, kar veya zarar tablosunda yer alan tüm kalemler, gelir ve gider hesaplarının ilk defa finansal tablolara yansıtıldığı dönemler üzerinden hesaplanan katsayılar ile endekslenir.
- Net parasal pozisyonda genel enflasyondan kaynaklanan kazanç veya kayıplar, parasal olmayan varlıklar, özkaynak kalemleri ve kar veya zarar tablosu hesaplarında yapılan düzeltmelerin farkıdır. Net parasal pozisyonundaki bu kazanç veya kayıplar kar veya zarara dahil edilir.

TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardının uygulanmasının etkisi aşağıda özetlenmiştir:

Finansal Durum Tablosunun Yeniden Düzenlenmesi

Finansal durum tablosunda yer alan tutarlardan raporlama dönemi sonunda geçerli olan ölçüm birimiyle ifade edilmemiş olanlar yeniden düzenlenir. Buna göre, parasal kalemler raporlama dönemi sonunda cari olan para birimi cinsinden ifade edildikleri için yeniden düzenlenmezler. Parasal olmayan kalemler, raporlama dönemi sonunda cari tutarları üzerinden gösterilmedikleri sürece, yeniden düzenlenmeleri gerekmektedir.

Parasal olmayan kalemlerin yeniden düzenlenmesinden kaynaklanan net parasal pozisyonundaki kazanç veya kayıp kar veya zarara dahil edilir ve kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda ayrıca sunulur.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

(c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

Kâr veya Zarar Tablosunun Yeniden Düzenlenmesi

Kâr veya zarar tablosundaki tüm kalemler raporlama dönemi sonunda geçerli olan ölçüm birimi cinsinden ifade edilir. Bu nedenle, tüm tutarlar aylık genel fiyat endeksindeki değişiklikler uygulanarak yeniden düzenlenmiştir.

Amortisman ve itfa giderleri, maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar yeniden düzenlenmiş bakiyeleri kullanılarak düzeltilmiştir.

Nakit Akış Tablosunun Yeniden Düzenlenmesi

Nakit akış tablosundaki tüm kalemler, raporlama dönemi sonunda geçerli olan ölçüm birimi cinsinden ifade edilmektedir.

Konsolide Finansal Tablolar

Geçerli para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan bir bağlı ortaklığın finansal tabloları, ana ortaklık tarafından hazırlanan konsolide finansal tablolara dahil edilmeden önce genel fiyat endeksi uygulanarak yeniden düzenlenir. Böyle bir bağlı ortaklığın yabancı bir bağlı ortaklık olması durumunda, yeniden düzenlenmiş finansal tabloları kapanış kurundan çevrilir. Raporlama dönemi sonları farklı olan finansal tabloların konsolide edilmesi durumunda, parasal ya da parasal olmayan tüm kalemler, konsolide finansal tabloların tarihinde geçerli olan ölçüm birimine göre yeniden düzenlenir.

(d) Geçerli para birimi ve raporlama para birimi

İlişikteki finansal tablolar Grup'un geçerli para birimi olan TL cinsinden sunulmuştur. Bütün finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe TL olarak sunulmuştur.

(e) Karşılaştırmalı bilgiler

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla, önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve ilgili farklar ilgili dipnotlarda açıklanır.

(f) Yabancı para

Yabancı para işlemleri, ilgili Grup'un geçerli para birimine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan geçerli para birimine çevrilmişlerdir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevirim farkı kazancı veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın etkin faiz oranı ve ödemelerin etkisi düzeltilmesiyle dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı ile arasındaki farkı ifade eder.

Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerlerin tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yeniden çevirimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarının etkin olan kısmından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

(g) Konsolidasyon esasları

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla konsolide finansal tablolar, Şirket'in ve bağlı ortaklıklarının hesaplarını içermektedir.

(i) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, Grup tarafından kontrol edilen işletmelerdir. Grup yatırım yapılan bir işletmeyi değişken getirilerine maruz kaldığı ya da bu değişken getiriler üzerinde hak sahibi olduğu ve bu getirileri yatırım yapılan işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda yatırım yapılan işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklıkların finansal tabloları kontrolün başladığı ve kontrolün sona erdiği tarihe kadar konsolide finansal tablolara dahil edilmektedir.

Aşağıdaki tablo Şirket'in doğrudan veya dolaylı olarak ortak kontrolü altında toplanmış konsolidasyon kapsamına dahil edilen bütün bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla etkin ortaklık ve toplam oy haklarının oranlarını yüzdesel (%) olarak göstermektedir:

Şirket	Kontrol Oranı	
	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Tümosan Döküm A.Ş.	%100	%100
TTM Tümosan Teknoloji Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	%100	%100
Tümosan Teknoloji Mühendislik San. Tic. A.Ş.	%100	%100

(ii) Kontrol gücü olmayan paylar

Kontrol gücü olmayan paylara yapılan düzeltmeler, bağlı ortaklıkların satın alınma tarihindeki net varlık değerinin oransal tutarı üzerinden hesaplanmaktadır. Grup'un bağlı ortaklığındaki paylarında kontrol kaybıyla sonuçlanmayan değişiklikler, özkaynağa ilişkin işlem olarak muhasebeleştirilir.

(iii) Kontrolün kaybedilmesi

Grup, bağlı ortaklıklar üzerindeki kontrolünü kaybetmesi durumunda, bağlı ortaklıkların varlık ve yükümlülüklerini, kontrol gücü olmayan paylarını ve bağlı ortaklıklarla ilgili diğer özkaynaklar altındaki tutarları kayıtlarından çıkarır. Bundan kaynaklanan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Önceki bağlı ortaklıklarında kalan paylar kontrolün kaybedildiği gün itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

(iv) Konsolidasyon eliminasyon işlemleri

Konsolide finansal tabloların hazırlanması aşamasında grup içi bakiyeler, işlemler ve grup içi işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler ve giderler karşılıklı olarak silinmektedir. Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlar ile yapılan işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler, Grup'un yatırımdaki payı oranında yatırımdan silinmektedir. Herhangi bir değer düşüklüğü söz konusu değil ise gerçekleşmemiş zararlar da gerçekleşmemiş gelirlerdeki gibi aynı şekilde aynı şekilde silinmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.2 TFRS'ye Uygunluk Beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Şirket ve bağlı ortaklıklarını yasal kayıtlarına dayanarak yapılan sınıflama ve düzeltmelerle, finansal tabloların gerçeği yansıtmayı ilkesi doğrultusunda, TFRS'lere uygun olarak hazırlanmıştır.

Şirket ve bağlı ortaklıklarının, muhasebe kayıtlarını Tek Düzen Hesap Planı, Türk Ticaret Kanunu ve Türk Vergi Kanunları'na uygun olarak tutmakta ve yasal finansal tablolarını da buna uygun olarak TL bazında hazırlamaktadır.

Konsolide finansal raporlar Şirket Yönetim Kurulu tarafından 20 Mayıs 2024 tarihinde onaylanmıştır. Şirket Genel Kurulu ve bazı düzenleyici kuruluşlar finansal tabloların yayınlanmasından sonra değiştirme hakkına sahiptir.

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Yeni bir TFRS'nin ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu TFRS'nin, geçiş hükümlerinde uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS ve TFRS yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

(a) 2023 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar

- TMS 1 (Değişiklikler) – Muhasebe Politikalarının Açıklanması
- TMS 8 (Değişiklikler) – Muhasebe Tahminleri Tanımı
- TMS 12 (Değişiklikler) – Tek Bir İşlemden Kaynaklanan Varlık ve Yükümlülüklerle İlgili Ertelenmiş Vergi
- TFRS 12 (Değişiklikler) – Uluslararası Vergi Reformu – İkinci Sütun Modeli Kuralları

TMS 1 (Değişiklikler) Muhasebe Politikalarının Açıklanması

Bu değişiklik muhasebe politikalarının açıklanmasında işletmelerin önemliliği (materiality) esas almalarını gerektirmektedir.

TMS 1'de yapılan bu değişiklik 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir.

TMS 8 (Değişiklikler) Muhasebe Tahminleri Tanımı

Bu değişiklikle "muhasebe tahminlerindeki değişiklik" tanımı yerine "muhasebe tahmini" tanımına yer verilerek, tahminlere ilişkin örnek ve açıklayıcı paragraflar ilâve edilmiş, ayrıca tahminlerin ileriye yönelik uygulanması ile hataların geçmişe dönük düzeltilmesi hususları ve bu kavramlar arasındaki farklar netleştirilmiştir.

TMS 8'de yapılan bu değişiklikler, 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

(a) 2023 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TMS 12 (Değişiklikler) Tek Bir İşlemden Kaynaklanan Varlık ve Yükümlülüklerle İlgili Ertelenmiş Vergi

Bu değişiklikler ile bir varlık ya da yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara yansıtılmasına ilişkin muafiyetin varlık ile yükümlülüğün ilk kayda alındığı sırada eşit tutarlarda vergiye tabi ve indirilebilir geçici farkların olduğu işlemlerde geçerli olmadığı hususuna açıklık getirilmiştir.

TMS 12’de yapılan bu değişiklikler, 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

TFRS 12 (Değişiklikler) Uluslararası Vergi Reformu – İkinci Sütun Modeli Kuralları

Değişiklikler, İkinci sütun gelir vergisiyle ilgili ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerine ilişkin gerekliliklere geçici bir istisna sağlamaktadır. TMS 12’de yapılan bu değişiklik, 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde geçerlidir.

(b) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Şirket henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

- TFRS 17 – Sigorta Sözleşmeleri
- TFRS 17 – Sigorta Sözleşmeleri ile TFRS 17 ile TFRS 9’un İlk Uygulaması – Karşılaştırmalı Bilgiler
- TFRS 4 (Değişiklikler) – TFRS 9’un Uygulanmasına İlişkin Geçici Muafiyet Süresinin Uzatılması
- TMS 1 (Değişiklikler) – Yükümlülüklerin Kısa veya Uzun Vadeli Olarak Sınıflandırılması
- TFRS 16 (Değişiklikler) – Satış ve Geri Kirala İşlemindeki Kira Yükümlülüğü
- TMS 1 (Değişiklikler) – Kredi Sözleşmesi Şartları İçeren Uzun Vadeli Yükümlülükler
- TMS 7 ve TFRS 7 (Değişiklikler) – Tedarikçi Finansmanı Anlaşmaları
- TSRS 1 – Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Gereklilikler
- TSRS 2 – İklimle İlgili Açıklamalar

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

b) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri

TFRS 17, sigorta yükümlülüklerinin mevcut bir karşılama değerinde ölçülmesini gerektirir ve tüm sigorta sözleşmeleri için daha düzenli bir ölçüm ve sunum yaklaşımı sağlar. Bu gereklilikler sigorta sözleşmelerinde tutarlı, ilkeye dayalı bir muhasebeleştirmeye ulaşmak için tasarlanmıştır. TFRS 17, sigorta ve reasürans ile emeklilik şirketleri için 1 yıl ertelenmiş olup 1 Ocak 2025 itibarıyla TFRS 4 Sigorta Sözleşmelerinin yerini alacaktır.

TFRS 17 (Değişiklikler) Sigorta Sözleşmeleri ile TFRS 17 ile TFRS 9'un İlk Uygulaması – Karşılaştırmalı Bilgiler

TFRS 17'de uygulama maliyetlerini azaltmak, sonuçların açıklanmasını ve geçişi kolaylaştırmak amacıyla değişiklikler yapılmıştır.

Ayrıca, karşılaştırmalı bilgilere ilişkin değişiklik ile TFRS 7 ve TFRS 9'u aynı anda ilk uygulayan şirketlere finansal varlıklarına ilişkin karşılaştırmalı bilgileri sunarken o finansal varlığa daha önce TFRS 9'un sınıflandırma ve ölçüm gereklilikleri uygulanmış gibi sunmasına izin verilmektedir.

Değişiklikler TFRS 17 ilk uygulandığında uygulanacaktır.

TFRS 4 (Değişiklikler) TFRS 9'un Uygulanmasına İlişkin Geçici Muafiyet Süresinin Uzatılması

TFRS 17'nin yürürlük tarihinin sigorta ve reasürans ile emeklilik şirketleri için 1 Ocak 2024'e ertelenmesiyle bu şirketlere sağlanan TFRS 9'un uygulanmasına ilişkin geçici muafiyet süresinin sona erme tarihi de 1 Ocak 2024 olarak revize edilmiştir.

TMS 1 (Değişiklikler) Yükümlülüklerin Kısa veya Uzun Vadeli Olarak Sınıflandırılması

Bu değişikliklerin amacı finansal durum tablosunda yer alan ve belirli bir vadesi bulunmayan borç ve diğer yükümlülüklerin kısa vadeli mi (bir yıl içerisinde ödenmesi beklenen) yoksa uzun vadeli mi olarak sınıflandırılması gerektiği ile ilgili şirketlerin karar verme sürecine yardımcı olmak suretiyle standardın gerekliliklerinin tutarlı olarak uygulanmasını sağlamaktır.

TMS 1'de yapılan bu değişiklikler, bir yıl ertelenerek 1 Ocak 2024 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

TFRS 16 (Değişiklikler) Satış ve Geri Kirala İşlemindeki Kira Yükümlülüğü

TFRS 16'daki bu değişiklikler, bir satıcı-kiracının, satış olarak muhasebeleştirilmek üzere TFRS 15'teki gereklilikleri karşılayan satış ve geri kirala işlemlerini sonradan nasıl ölçtüğünü açıklamaktadır.

TFRS 16'da yapılan bu değişiklikler, 1 Ocak 2024 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

TMS 1 (Değişiklikler) Kredi Sözleşmesi Şartları İçeren Uzun Vadeli Yükümlülükler

TMS 1'deki değişiklikler, bir işletmenin raporlama döneminden sonraki on iki ay içinde sağlaması gereken koşulların bir yükümlülüğün sınıflandırılmasını nasıl etkilediğini açıklamaktadır.

TMS 1'de yapılan bu değişiklikler, 1 Ocak 2024 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanacak olmakla birlikte erken uygulamaya da izin verilmektedir.

Söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.4 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem mali tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Şirket'in muhasebe tahminlerinde önemli bir değişiklik olmamıştır.

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

(a) Finansal araçlar

(i) Finansal Varlıklar

Sınıflandırma

Şirket, finansal varlıklarını "itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıklar", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar" ve "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar" olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır.

Şirket, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır. Şirket'in finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Şirket'in itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar", "diğer alacaklar" ve "finansal yatırımlar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(a) Finansal araçlar (devamı)

(i) Finansal Varlıklar (devamı)

“Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar”, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Şirket, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüler kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

“Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Finansal Tablo Dışı Birakma

Şirket, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Şirket tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü "Beklenen Kredi Zararı" (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır. Zarar karşılıkları aşağıdaki bazda ölçülmüştür;

– 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

– Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır. Topluluk, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

Ticari Alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(a) Finansal araçlar (devamı)

(i) Finansal Varlıklar (devamı)

Finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında "basitleştirilmiş yaklaşımı" uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlere kaydedilir.

Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri/giderleri ile kur farkı kar/zararları, kar veya zarar tablosunda "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler/Giderler" hesabı içerisinde muhasebeleştirilirler.

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, eldeki nakit, vadesiz mevduat ve vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, nakde kolayca çevrilebilen ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Vadesi 3 aydan daha uzun 1 yıldan kısa olan banka mevduatları kısa vadeli finansal yatırımlar altında sınıflandırılır.

(ii) Finansal Yükümlülükler

Finansal yükümlülükler, ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. İlgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir. Finansal yükümlülükler özkaynağa dayalı finansal araçlar ve diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Özkaynağa Dayalı Finansal Araçlar

Ana ortaklık dışı paylara verilen satın alma opsiyonları ile ilgili finansal yükümlülükler söz konusu opsiyonun itfa planına uygun olarak indirgenmiş değeri üzerinden finansal tablolara yansıtılır.

Diğer Finansal Yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi; finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Ticari Borçlar

Ticari borçlar, olağan faaliyetler içerisinde tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması gereken ödemeleri ifade etmektedir. Ticari borçlar, ilk olarak gerçeğe uygun değerinden ve müteakip dönemlerde etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülürler.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(b) Maddi duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve her türlü değer düşüklüğü karşılığı düşülerek ölçülürler.

Maliyet, varlık alımlarıyla doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaları içermektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti aşağıdaki kalemleri içermektedir:

- Malzeme ve doğrudan işçilik maliyetleri;
- Varlığın Grup'un kullanım amacına uygun olarak çalışır hale getirilmesiyle doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler;
- Grup'un varlığı elden çıkarma veya bulunduğu sahayı eski haline getirme yükümlülüğü bulunması durumunda parçalarının sökümüne veya restorasyonuna, parçaların yer değiştirmesine ve yerleştirildiği alanın restorasyonuna ilişkin maliyetler ve
- Aktifleştirilmiş borçlanma maliyetleri.

Maliyetler, yabancı para ile satın alınan maddi duran varlıklar için, özellikle nakit akışı riskinden korunma işlemlerinden doğan kazanç veya kayıpların özkaynaktan transferlerini içerir. Satın alınan yazılım, ilgili ekipmanın kullanılabilmesi için tamamlayıcı unsur olduğunda ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir.

Maddi duran varlıkları oluşturan parçalar farklı faydalı ömürlere sahip olduğunda bunlar maddi duran varlığın ayrı kısımları (önemli parçaları) olarak muhasebeleştirilir.

Gayrimenkuller ile tesis makine ve cihazlar yeniden değerlendirme yöntemiyle muhasebeleştirilir. Değer artışları Özkaynaklar altında "Yeniden değerlendirme ölçüm kazanç ve kayıpları" altında muhasebeleştirilir.

Bir maddi varlığın elden çıkartılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar. (Söz konusu maddi duran varlığın elden çıkartılmasıyla elde edilen net tutar ile defter değeri arasındaki hesaplanan fark) kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Grup'un, değerlendirme yöntemiyle muhasebeleştirilenler dışında, 1 Ocak 2005 tarihinden önce satın alınan maddi duran varlıklar 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiş maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek; 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren satın alınan maddi duran varlıklar ise maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek yansıtılmıştır.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan yapılan harcamalar sadece bu harcamalar sonucunda ileride oluşacak ekonomik faydaların Grup'a aktarılmasının mümkün olduğu durumlarda aktifleştirilebilir. Devam eden onarım ve bakım yapıldıkça gider olarak muhasebeleştirilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(b) Maddi duran varlıklar (devamı)

(iii) Amortisman

Yeniden değerlendirme modeliyle ölçülenler haricindeki maddi duran varlık kalemleri, hali hazırda kullanılabilir oldukları veya Grup tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibarıyla amortismanına tabi tutulurlar.

Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın defter değerine dahil edilmediği sürece, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Kiralanan varlıklar, Grup kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile faydalı ömürden kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur. Arazi amortismanına tabi değildir.

Cari dönemde önemli maddi duran varlık kalemlerinin tahmin edilen kalan faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Ömür (Yıl)
Yer altı ve yer üstü düzenleri	7-11
Binalar	34-50
Tesis, makine ve cihazlar	1-25
Motorlu taşıtlar	1-6
Demirbaşlar	1-50
Özel maliyetler	5-17

Amortisman yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(c) Maddi olmayan duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Grup tarafından satın alınmış ve belirli bir faydalı ömre sahip diğer maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri çıkarılarak ölçülür.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler, yalnızca ilişkili oldukları maddi olmayan duran varlıkların gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı bir etkiye sahipse aktifleştirilir. Diğer tüm harcamalar, içsel olarak üretilen şerefiye ve ticari markalar da dahil olmak üzere oluştuğu zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(iii) İtfa payları

Şerefiye dışında kalan maddi olmayan duran varlık kalemleri için itfa payları, kullanıma hazır oldukları tarihten itibaren ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal itfa yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Cari dönemde tahmin edilen kalan faydalı ömürler aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Ömür (Yıl)
Haklar	1-15
Geliştirme Giderleri	1-10

İtfa yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

(d) Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değerleri ile ölçülür. Gerçeğe uygun değer artış ve azalışları kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlamayacağına belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Transferler, yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanımında bir değişiklik olduğunda yapılır. Gerçeğe uygun değer esasına göre izlenen yatırım amaçlı gayrimenkulden, sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul sınıfına yapılan bir transferde, transfer sonrasında yapılan muhasebeleştirme işlemindeki tahmini maliyeti, anılan gayrimenkulün kullanım şeklindeki değişikliğin gerçekleştiği tarihteki gerçeğe uygun değeridir. Sahibi tarafından kullanılan bir gayrimenkulün, gerçeğe uygun değer esasına göre gösterilecek yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüşmesi durumunda, işletme, kullandığı değişikliğin gerçekleştiği tarihe kadar "Maddi Duran Varlıklar"a uygulanan muhasebe politikasını uygular.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(e) Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal olmayan varlıklar

Grup, her bir raporlama tarihinde, stoklar ve ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan finansal olmayan varlıklar için değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Şerefiye ve belirsiz faydalı ömre sahip varlıklar için geri kazanılabilir tutar her sene aynı dönemde tahmin edilir. Bir varlıkla ilgili nakit yaratan birimin ("NYB") defter değeri geri kazanılabilir tutarını aşıyorsa değer düşüklüğü gideri kayıtlara alınır.

Bir varlığın veya NYB'nin geri kazanılabilir tutarı satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, ilerideki nakit akışlarının ilgili varlık ya da NYB'deki belirli riskleri ve paranın zaman değerini yansıtan cari piyasa değerlendirmelerini göstermek için vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesi ile bulunur. Değer düşüklüğü testi için, ayrı ayrı test edilemeyen varlıklar, gruplanmak suretiyle, diğer varlıklar ve varlık gruplarından bağımsız olarak sürdürülebilir faaliyetlerden nakit girişi yaratan en küçük birimlere ya da NYB'lere ayrılır. Faaliyet bölümü tavanı testine tabi olmak şartıyla, şerefiyenin dağıtılmış olduğu NYB'ler şerefiye değer düşüklüğü testinin yapıldığı seviyede toparlanır, böylelikle şerefiyenin iç raporlama amaçlı izlendiği en düşük seviye yansıtılır. İşletme birleşmesinde ortaya çıkan şerefiye değer düşüklüğü testi için birleşme sinerjisinden yararlanması beklenen NYB'lere dağıtılır.

Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. NYB'lerden kaynaklanan ve muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı öncelikle NYB'lere (NYB gruplarına) dağıtılan şerefiyenin defter değerlerinden daha sonra NYB'lerdeki (NYB gruplarındaki) diğer varlıkların defter değerlerinden oransal esasa göre düşülür.

Şerefiyede meydana gelen değer düşüklüğü zararı geri çevrilmez. Diğer varlıklarda ise önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasaydı, söz konusu varlık için belirlenecek olan defter değerinin amortisman veya itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilir.

(f) Stoklar

Stoklar, raporlama tarihi itibarıyla Şirket'in sahip olduğu hammaddeler, üretim tesislerinde üretilen tüm mamuller ve ticari mallardan oluşmaktadır. İlgili hammadde, mamuller ve ticari mallar iç tüketim, üretim ve satış amaçlı elde tutulmaktadır. Raporlama tarihi itibarıyla yoldaki mallar eğer kullanma hakkı ve sahipliği Şirket'e geçmiş ise stoklar içerisinde gösterilmektedir.

Mamuller için normal akışı içinde satış amaçlı elde tutulmaktadır. Şirket'in üretim tesislerinde üretilen bağlı kuruluşlardan ve üçüncü kişilerden alınan ve anlık durumlarında satılabilecek durumdaki varlıklardan oluşmaktadır.

Stoklar, maliyet ve net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanıyla değerlendirilir.

Net gerçekleştirilebilir değer, işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmin edilen tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının, düşürülmesiyle elde edilen tutarı ifade eder.

Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(g) Çalışanlara sağlanan faydalar

(i) Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'deki mevcut Türk İş Kanunu gereğince; Grup, çalışanların emeklilik nedeniyle işten ayrılan çalışanlarına belirli miktarlarda ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı Grup'un çalışanlarının emekli olması durumunda gelecekte tahmini muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değerini ifade etmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı tüm çalışanlar bu tür bir ödemeye hak kazanmış gibi hesaplanmış olup finansal tablolarda tahakkuk esası ile yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, Hükümet tarafından açıklanan kıdem tazminatı tavanına göre hesaplanmıştır. 31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı tavanları, sırasıyla, 23.490 TL ve 15.371 TL tutarındadır.

Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre, şirketlerin belirli fayda planlarını aktüeryal değerlendirme yöntemlerine göre hesaplamaları gerekmektedir. Buna göre, ilişikteki finansal tablolardaki toplam yükümlülüğü bulmak için kullanılan emeklilik tahminlerinin olasılığını hesaplarken 31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla kullanılan temel istatistiki varsayımlar Not 16'da açıklanmıştır.

Aktüeryal farklar hariç kıdem tazminatı karşılığında meydana gelen bütün değişiklikler kar veya zarara kaydedilir. Aktüeryal farklar ise kar zarara yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelirler içerisinde "Aktüeryal kazanç/(kayıp)" hesabında kayıtlara alınmakta ve doğrudan özkaynak altında gösterilmektedir.

(ii) Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli fayda yükümlülükler iskonto edilmeksizin ölçülür ve ilgili hizmet verildikçe giderleştirilir. Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebildiği durumlarda kısa vadeli nakit ikramiye veya kar paylaşım planları kapsamında ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir. Çalışanlara sağlanan kısa vadeli karşılıklar, ikramiye karşılıkları ve kullanılmamış izin hakları karşılıklarından oluşmaktadır.

(h) Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektirmeyen olaylar, önemli olması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklanmıştır.

(ı) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda çıkışlarının muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumlarında karşılık ayrılır. Karşılıklar, ilerideki tahmini nakit akışlarının paranın zaman değeri ve yükümlülüğe özel riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesiyle belirlenir. İskonto tutarı finansal gider olarak muhasebeleştirilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(i) Hasılatın kaydedilmesi

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe hasılatı finansal tablolara kaydeder. Bir varlığın kontrolü müşterinin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) varlık devredilmiş olur.

Grup aşağıda yer alan temel prensipler doğrultusunda hasılatı finansal tablolara kaydetmektedir:

- (a) Müşteriler ile sözleşmeleri belirlenmesi
- (b) Sözleşmedeki performans yükümlülüklerini belirlenmesi
- (c) Sözleşmedeki işlem fiyatını saptanması
- (d) İşlem fiyatını sözleşmedeki performans yükümlülüklerine bölüştürülmesi
- (e) Her performans yükümlülüğü yerine getirildiğinde hasılatın muhasebeleştirilmesi

Grup aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

- (a) Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uyarınca) onaylamış ve kendi edimlerini ifa etmeyi taahhüt etmektedir,
- (b) Grup her bir tarafın devredeceği mal veya hizmetlerle ilgili hakları tanımlayabilmektedir,
- (c) Grup devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili ödeme koşulları tanımlayabilmektedir,
- (d) Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
- (e) Grup'un müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir.

Bir bedelin tahsil edilebilirliğinin muhtemel olup olmadığını değerlendirirken işletme, sadece müşterinin bu bedeli vadesinde ödeyebilmesini ve buna ilişkin niyetini dikkate alır.

Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilir. Bir yıldan uzun süreli bakım onarım sözleşmeleri kapsamındaki hizmet gelirleri, sözleşme dönemlerine eşit olarak yayılarak muhasebeleştirilir ve ileriki dönemlere ait tutarlar finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtılır.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan zımni faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

(j) Devlet teşvikleri

Alınan koşulsuz devlet teşvikleri, bu teşviklerin alacak durumuna gelmesi halinde kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilir. Diğer devlet teşvikleri, Grup'un teşvikle ilgili gerekli koşulları sağlayacağı ve bu teşvikin alınacağı hakkında yeterli güvencenin bulunması durumunda gerçeğe uygun değerleri ile ertelenmiş gelir olarak kaydedilirler ve daha sonra varlığın faydalı ömrü boyunca sistematik olarak kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilirler.

Grup'a katlandığı maliyetlerle ilgili verilen teşvikler, maliyetlerin oluştuğu dönemlerde sistematik olarak kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilirler.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(k) İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında taraf, Grup ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

(i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);

(ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması veya

(iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;

(c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir.

(l) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman gelirleri, nakit ve nakit benzerlerinden elde edilen faiz gelirlerini kar veya zararda muhasebeleştirilen riskten korunma amaçlı elde tutulan finansal araçlardan elde edilen gelirleri içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Finansman giderleri, alınan kredilerin faiz giderleri ve kiralama işlemlerinden faiz giderlerini içerir.

Bir özellikli varlık satın alımı, inşası veya üretimiyle doğrudan ilgili olmayan borçlanma maliyetleri etkin faiz yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal varlık ve yükümlülüklerin üzerindeki kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansal gelirler veya finansal giderler içerisinde net olarak raporlanır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(m) Vergi

Dönem karı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari dönem vergisi ve ertelenen vergiyi içermektedir. Cari dönem vergisi ve ertelenen vergi doğrudan özkaynaklarda veya diğer kapsamlı gelir tablosunda kayıtlara alınan kalemlerin vergi etkileri hariç kar veya zarar hesaplarında muhasebeleştirilir.

(i) Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Dönem vergi yükümlülüğü aynı zamanda temettü dağıtım bildirimlerinden kaynaklanan vergi yükümlülüklerini de içerir. Türkiye'deki uygulama detayları Not 25'te verilmiştir.

(ii) Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan defter değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevrim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.
- Grup, ertelenmiş vergi borçlarını ve ertelenmiş vergi varlıklarını, varlıklarının defter değerlerini ne şekilde geri kazanacağı veya borçlarını ne şekilde ödeyeceği ile ilgili raporlama dönemi sonundaki beklentilerinin vergisel sonuçlarıyla tutarlı bir şekilde ölçer. Gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller için, söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün defter değerinin satış yoluyla geri kazanılacağına ilişkin aksi ispat edilene kadar geçerli bir varsayım bulunmaktadır.
- Ertelenmiş vergi, raporlama dönem sonu itibarıyla geçici farkların geri çevrileceği zamandaki yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranı ile ölçülür.
- Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü, yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi yükümlülüklerine mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi olması veya vergiye tabi işletmeler farklı işletmeler olmakla birlikte bu işletmeler vergi borçlarını ve vergi alacaklarını ya net esasa göre yerine getirecek veya tahsilat ve ödemeyi ayrı ayrı ancak aynı zamanda yapacak olması durumunda mahsuplaştırılabilir.
- Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(m) Vergi (devamı)

(iii) Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken. Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gerekecek ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Grup'un mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

(n) Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda döneme ilişkin nakit akımları işletme yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Grup, işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akımlarını, net kar/zararın gayri nakdi işlemlerin geçmiş ya da gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş ve çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman ile ilgili nakit akımlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği dolaylı yöntemle gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, kasa ve bankalardaki üç aydan kısa vadeli mevduat, olduğu tarihte vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip yatırımları ifade etmektedir.

(o) Temettüler

Temettü alacakları, beyan edildikleri dönemde gelir olarak kaydedilir. Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak, Genel Kurul'da kar dağıtım kararının alındığı dönemde finansal tablolara yansıtılır.

(p) Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Grup'un ürün veya hizmet grubu sunumunda risk ve getiri açısından diğer faaliyet alanlarından farklı özellikler taşıyan, ayırt edilebilir faaliyet bölümünün ve farklı risk ve getiri özelliklerine sahip ayırt edilebilir coğrafi bölümünün olmaması nedeniyle bölümlere göre raporlama yapılmamıştır.

(r) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, yatırım fonu değer artışlarından ve finansman bonusu faiz gelirlerinden oluşmaktadır.

Yatırım faaliyetlerinden giderler bulunmamaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

(s) Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler, konusu kalmayan şüpheli alacak veya stok karşılıklarından gelirler, sabit kıymet satış gelirleri, hurda ve ilk madde satış gelirleri, kira gelirleri ve diğer faaliyetlerle ilgili gelirlerden oluşmaktadır.

Esas faaliyetlerden diğer giderler, bağışlar, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı giderleri, reeskont faiz giderleri ve diğer faaliyetlerle ilgili giderlerden oluşmaktadır.

Kur farkı gelir veya giderleri kur farkı hareketlerinin şirket bazında net gelir ya da net gider durumunda olmasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler veya esas faaliyetlerden diğer giderler içerisinde net tutarlarıyla gösterilmektedir.

(t) Gerçeğe uygun değer belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Gerçeğe uygun değerler ölçme ve açıklama amacıyla aşağıdaki yöntemlerle belirlenmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

(i) Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değerleri gelecekteki nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile indirgenmesiyle bulunacak değer olarak tahmin edilir. Belirli bir faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar indirgenme etkisinin önemsiz olması durumunda orijinal fatura tutarından değerlendirilir. Bu gerçeğe uygun değerler ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir.

(ii) Diğer türev olmayan finansal yükümlülükler

Diğer türev olmayan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir. Gerçeğe uygun değer, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile bugünkü değere indirgenmesi ile hesaplanmaktadır. Dönüştürülebilir senetlerin yükümlülük kısmı ile ilgili olarak, piyasa faiz oranı. Dönüştürme seçeneği olmayan benzer yükümlülüklerle referans verilerek belirlenir. Finansal kiralama işlemleri için piyasa faizi benzer kira anlaşmalarına göre belirlenir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin Ve Varsayımları

Finansal tabloların TFRS'ye uygun olarak hazırlanması, yönetimin, politikaların uygulanması ve raporlanan varlık, yükümlülük, gelir ve gider tutarlarını etkileyen kararlar, tahminler ve varsayımlar yapmasını gerektirmektedir. Gerçekleşen sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilir.

Bu finansal tabloların hazırlanması sırasında Grup'un muhasebe politikalarının uygulamasında yönetim tarafından yapılan önemli değerlendirmeler ile tahmindeki belirsizliğin temel kaynakları 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren yıla ait finansal tablolarda uygulananlar ile tutarlıdır.

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Muhasebe tahminlerindeki güncellemeler, güncellenmenin yapıldığı dönemde ve bu güncellemelerden etkilenen müteakip dönemlerde kayıtlara alınır.

Finansal tablolarda kayıtlara alınan tutarlar üzerinde önemli etkisi olan tahminlere ilişkin bilgiler aşağıda belirtilen dipnotlarda açıklanmıştır:

- Not 2.5 (b, c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürleri
- Not 7 Ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılığı
- Not 11 Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerleri
- Not 12 Arazi, arsa, tesis, makine ve cihazların gerçeğe uygun değerleri
- Not 15 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler
- Not 16 Kıdem tazminatı karşılığında kullanılan varsayımlar
- Not 25 Vergi varlık ve yükümlülükleri
- Not 27 Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesi

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

3 İlişkili Taraf Açıklamaları

Finansal tablolarda ortaklar, önemli yönetim personeli ve yönetim kurulu üyeleri, aileleri ve kendileri tarafından kontrol edilen veya kendilerine bağlı şirketler ile birlikte, iştirak ve müştereken kontrol edilen ortaklıklar ilişkili taraflar olarak kabul edilmiştir. Grup'un normal faaliyetlerini sürdürmesi esnasında ilişkili taraflarla çeşitli işlemler yapılmıştır.

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

Grup'un bu dipnotta açıklanan bazı ilişkili tarafları ve Grup ile olan ilişkileri aşağıdaki gibidir. Bu şirketler Albayrak ailesi tarafından kontrol edilmekte olup ilişkili taraf olarak sunulmuştur.

İlişkili taraf

Tanım

Ereğli Tekstil Turizm San. ve Tic. A.Ş. ("Ereğli Tekstil")	Ortak
Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Tic. A.Ş. ("Albayrak İnşaat")	İlişkili Taraf
Albayrak Holding A.Ş. ("Albayrak Holding")	İlişkili Taraf
Albil Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. ("Albil")	İlişkili Taraf
Birlikte Dağıtım A.Ş. ("Birlikte Dağıtım")	İlişkili Taraf
Birun Otelcilik A.Ş. ("Birun Otelcilik")	İlişkili Taraf
Kademe Atık Teknolojileri San.A.Ş. ("Kademe")	İlişkili Taraf
Platform Tur. Taş. Gıda İnş. Tem. Hiz. San.ve Tic. A.Ş. ("Platform Turizm")	İlişkili Taraf
Reklam Piri Medya İletişim A.Ş. ("Reklam Piri")	İlişkili Taraf
Piri Medya A.Ş. ("Piri Medya")	İlişkili Taraf
Varaka Kağıt Sanayi A.Ş. ("Varaka Kağıt")	İlişkili Taraf
Yeşil Adamlar Atık Yönetimi ve Taşımacılık A.Ş. ("Yeşil Adamlar")	İlişkili Taraf
Transbaş Trabzon Serbest Bölge İşletmeciliği A.Ş. ("Transbaş")	İlişkili Taraf
Albayrak92 Private Ltd. ("Albayrak92")	İlişkili Taraf
Bayfa Geri Dön.Tur. Taş. San.ve Tic. Ltd. Şti ("Bayfa")	İlişkili Taraf
Trabzon Liman İşletmeciliği A.Ş. ("Trabzon Liman")	İlişkili Taraf
Dolu Akaryakıt Pazarlama A.Ş. ("Dolu Akaryakıt")	İlişkili Taraf
Sukkar Şeker Üretim A.Ş. ("Sukkar")	İlişkili Taraf
Mogadishu Alport ("Mogadishu")	İlişkili Taraf
Plaket Yapı Turizm San. ve Tic. A.Ş. ("Plaket Yapı")	İlişkili Taraf
Nakil Lojistik A.Ş. ("Nakil")	İlişkili Taraf
Mezra Ziraat A.Ş. ("Mezra Ziraat")	İlişkili Taraf
Güneş Turizm Sanayi İnşaat ve Tic.A.Ş. ("Güneş Turizm")	İlişkili Taraf
Asist Oto Kiralama Turizm Ticaret A.Ş.("Asist Oto")	İlişkili Taraf
Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş. ("Ketebe")	İlişkili Taraf
Alport Conakry S.A.("Alport Conakry")	İlişkili Taraf
Albayrak Construction Sarlu.("Albayrak Construction Sarlu")	İlişkili Taraf
Albayrak Agro-Business-Sarlu.("Albayrak Agro - Business – Sarlu")	İlişkili Taraf
Albayrak Vakfi ("Albayrak Vakfi")	İlişkili Vakıf

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar*(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)***3 İlişkili Taraf Açıklamaları (devamı)**

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2023	Alacaklar		Borçlar
	Kısa Vade		Kısa Vade
	Ticari	Diğer	Ticari
Kademe	401.063.716	31.929	194.670
Albayrak İnşaat	77.754.403	--	--
Varaka Kağıt	31.465.621	--	--
Albil	24.441.657	159.224	12.149.668
Mezra Ziraat	8.674.000	--	--
Platform Turizm	5.420.095	--	--
Alport Conakry	5.411.577	--	--
Ereğli Tekstil	3.279.198	--	--
Mogadishu	1.973.986	--	--
Yeşil Adamlar	679.648	--	--
Albayrak Construction Sarlu	597.458	--	--
Sukkar	289.369	--	--
Albayrak Agro - Business – Sarlu	267.635	--	--
Ketebe Kitap	173.534	54	--
Dolu Akaryakıt	140.765	--	--
Transbaş	7.875	--	--
Asist Oto	--	--	80.560
Birlikte Dağıtım	--	--	637.322
Reklam Piri	--	--	7.895.133
Nakil Lojistik	--	--	489.260
Toplam	561.640.537	191.207	21.446.613

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa Vade		Kısa Vade	
	Ticari	Diğer	Ticari	Diğer
Kademe	141.621.429	--	2.533	--
Albayrak İnşaat	120.000.476	12.862.170	50.513	--
Varaka Kağıt	25.673.667	--	29.777.739	--
Mogadishu	2.065.954	--	--	--
Alport Conakry	1.442.964	--	--	--
Asist Oto	1.152.400	--	--	--
Yeşil Adamlar	1.036.830	--	--	--
Albayrak Construction Sarlu	602.472	--	--	--
Albayrak Agro - Business – Sarlu	269.882	--	--	--
Dolu Akaryakıt	77.129	--	--	--
Transbaş	12.976	--	--	--
Trabzon Liman	504	--	--	--
Ereğli Tekstil	--	4.414.280	--	3.889
Albil	--	--	9.509.352	--
Birlikte Dağıtım	--	--	545.726	--
Reklam Piri	--	--	408.175	--
Piri Medya	--	--	1.565	--
Nakil Lojistik	--	--	7.019.664	--
Plaket Yapı	--	28.638	--	--
Toplam	293.956.683	17.305.088	47.315.267	3.889

(*) Grup'un İlişkili taraflardan ticari olmayan alacakları grup içi finansman faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Alacak için piyasa faiz oranlarına uygun olarak düzenli aralıklarla faiz işletilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

3 İlişkili Taraf Açıklamaları (devamı)

Alımlar ve Giderler

1 Ocak-31 Aralık 2023 ve 1 Ocak-31 Aralık 2022 dönemlerinde ilişkili taraflardan yapılan alımlar ve giderler aşağıdaki gibidir:

1 Ocak- 31 Aralık 2023				1 Ocak- 31 Aralık 2022	
Alımları	Mal ve Hizmet Alımı	Kira	Diğer	Mal ve Hizmet Alımı	Diğer
Kademe	658.144.514	--	35.850	506.166.134	51.242
Dolu Akaryakıt	6.601.137	--	--	--	--
Varaka Kağıt	33.913.982	--	22.314.095	63.415.997	--
Albil	26.345.325	180.764	1.228.964	19.464.773	--
Güneş Turizm	236.178	--	--	319.057	--
Birlikte Dağıtım	2.459.241	--	422.465	2.566.546	--
Ketebe	10.860	--	24.901	--	--
Asist Oto	--	--	172.429	--	--
Nakil	--	47.589.506	40.000	32.858.413	--
Albayrak İnşaat	--	--	--	4.860.801	--
Albayrak Holding	--	3.369.865	--	3.262.504	--
Platform Turizm	--	204.000	906.000	965.330	--
Piri Medya	--	--	28.962	--	--
Reklam Piri	--	--	758.925	549.864	--
Ödül Sigorta	--	--	--	175.421	--
Toplam	727.711.237	51.344.135	25.932.591	634.604.840	51.242

Satışlar ve Gelirler

1 Ocak-31 Aralık 2023 ve 1 Ocak-31 Aralık 2022 dönemlerinde ilişkili taraflardan yapılan satışlar ve gelirler aşağıdaki gibidir:

1 Ocak- 31 Aralık 2023					1 Ocak- 31 Aralık 2022		
Satışları	Mal Ve Hizmet Satışı	Faiz	Kira	Diğer	Mal ve Hizmet Satışı	Faiz	Kira
Kademe	86.812.432	--	1.248.600	67.478.848	95.147.155	--	1.659.066
Mezra Ziraat	13.017.735	--	--	--	2.614.794	45.769	--
Ereğli Tekstil	3.803.414	--	--	--	--	--	3.740.914
Alport Conakry	2.755.759	--	--	--	--	--	--
Sukkar	2.371.880	--	--	275.654	--	--	--
Nakil Lojistik	2.006.181	--	147.646	--	41.122	--	--
Trabzon Liman	1.587.913	--	--	--	--	--	--
Varaka Kağıt	916.871	--	90.000	188.425	5.453.819	--	86.506
Albayrak İnşaat	480.051	18.868.170	--	13.184.746	68.335.043	--	5.530.036
Asist Oto	117.230	--	--	--	1.089.935	16.888	--
Yeşil Adamlar	--	--	--	--	722.489	--	--
Platform Turizm	--	4.609.246	--	--	292.869	--	--
Ketebe	--	--	238.516	--	29.166	--	300.379
Sukkar	--	--	--	--	--	--	--
Birlikte Dağıtım	--	--	--	51.150	--	--	--
Albil	--	--	--	--	--	71.011	--
Toplam	113.869.466	23.477.416	1.724.762	81.178.823	173.726.392	133.668	11.316.901

Üst Yönetime Sağlanan Faydalar

31 Aralık 2023 tarihinde sona eren yıla ait üst yönetime sağlanan fayda ve menfaatlerin toplamı 8.879.844 TL'dir (2022: 6.616.933 TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

4 Nakit ve Nakit Benzerleri

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Bankalar		
-Vadesiz Mevduat	296.626.561	645.245.300
-Vadeli Mevduat	--	--
Toplam	296.626.561	645.245.300

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup'un mevduatları üzerinde blokaj bulunmamaktadır. (31 Aralık 2022: Bulunmamaktadır).

Grup'un sahip olduğu finansal varlık ve yükümlülükler için maruz kaldığı faiz oranı riski, kur riski ve ilgili duyarlılık analizlerini Not 27'de açıklamaktadır.

5 Finansal Yatırımlar

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla kısa vadeli finansal yatırımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Yatırım Fonları (*)	510.458.461	415.782.374
Toplam	510.458.461	415.782.374

(*) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla yatırım fonları, Grup'un Hedef Portföy Yönetimi A.Ş. aracılığı ile almış olduğu Hedef Portföy Serbest Fon yatırımlarından oluşmaktadır. İlgili yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup'un elinde bulundurduğu fonların toplam nominal adedi 67.154.912 olup gerçeğe uygun değeri ise 510.458.461 TL'dir (31 Aralık 2022 gerçeğe uygun değeri: 415.782.374 TL).

6 Finansal Borçlar

Banka Kredileri

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
<i>Kısa Vadeli Finansal Borçlanmalar</i>		
Kısa Vadeli Banka Kredileri	1.312.980.587	798.106.921
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	30.637.177	40.257.173
Toplam	1.343.617.764	838.364.094
<i>Uzun Vadeli Finansal Borçlanmalar</i>		
Uzun Vadeli Banka Kredileri	71.687.239	44.227.060
Toplam	71.687.239	44.227.060

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

6 Finansal Borçlar (devamı)**Banka Kredileri (devamı)**

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla açık olan kredilere ilişkin vade ve şartlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı
Kısa Vadeli Krediler				
- Türk Lirası	7,50-18,14%	1.302.174.421	7,50-18,14%	798.106.921
- USD	Rotatif	10.806.166	--	--
Uzun Vadeli Kredilerin Kısa Vadeli Kısımları				
- Türk Lirası	12,97-18,14%	30.637.177	12,97-18,14%	40.257.173
Uzun Vadeli Krediler				
- Türk Lirası	12,97-18,14%	71.687.239	12,97-18,14%	44.227.060
Toplam Krediler		1.415.305.003		882.591.154

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, Grup kullanmış olduğu kredilere ilişkin 2.420.000.000 TL tutarında gayrimenkul ipoteği bulunmaktadır. (31 Aralık 2022: 692.046.258 TL tutarında gayrimenkul ipoteği bulunmaktadır).

7 Ticari Alacak ve Borçlar**Kısa Vadeli Ticari Alacaklar**

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Alacak Senetleri	113.751.345	85.742.877
Alıcılar	203.581.283	144.118.411
DBS Alacakları (*)	772.033.007	340.581.952
Şüpheli Alacak Karşılığı (**)	(19.553.063)	(32.525.737)
Toplam	1.069.812.572	537.917.503

(*) Doğrudan borçlanma sistemi ("DBS") Şirket ile bayi arasında alım satım ödemelerini garanti altına alma sistemidir. Bayiye banka tarafından tanımlanan DBS limiti içerisinde Şirket'ten mal alımını gerçekleştirir. Vade sonunda bayi ödemesini 3. taraf olan bankaya yapar ve bankada Grup'a ödemesini gerçekleştirir.

(**) Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
1 Ocak Bakiyesi	(32.525.737)	(56.177.222)
Dönem İçerisindeki Artış / Azalış	1.195.954	(3.086.761)
Beklenen Kredi Zararları	--	71.085
Parasal Kayıp/Kazanç	11.776.720	26.667.161
31 Aralık Bakiyesi	(19.553.063)	(32.525.737)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

7 Ticari Alacak ve Borçlar (devamı)**Kısa Vadeli Ticari Borçlar (devamı)**

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Satıcılar	805.666.845	794.512.769
Borç Senetleri	331.897.996	408.291.062
Diğer Ticari Borçlar	58.422.392	2.509.478
Toplam	1.195.987.233	1.205.313.309

8 Diğer Alacak ve Borçlar**Kısa Vadeli Diğer Alacaklar**

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Personelden Alacaklar	2.404.994	5.751.367
İade Alınacak Vergiler	1.224.810	1.832.153
Verilen Depozito ve Teminatlar	657.331	719.613
Toplam	4.287.135	8.303.133

Uzun Vadeli Diğer Alacaklar

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un ilişkili olmayan taraflardan uzun vadeli diğer alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Verilen Depozito ve Teminatlar	170.082	280.249
Toplam	170.082	280.249

Diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 27'de verilmiştir.

Kısa Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara kısa vadeli diğer borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Taksitlendirilmiş Vergi Borçları	10.688.633	861.921
İade Edilecek Depozito ve Teminatlar	6.168.051	6.557.397
Vergi Dairesine Borçlar	5.035.096	8.333.250
Diğer Borçlar	192.783	79.249
Toplam	22.084.563	15.831.817

Uzun Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara uzun vadeli diğer borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Taksitlendirilmiş Vergi Borçları	--	574.613
Toplam	--	574.613

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

9**Stoklar**

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un stok detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Malzeme ve Yedek Parçalar	1.583.848.736	1.324.152.072
Yarı Mamuller	205.962.142	231.451.193
Mamuller	273.135.326	73.731.885
Ticari Mallar	34.921.085	27.159.596
Yoldaki Mallar	18.041.115	17.127.049
Diğer Stoklar	8.918.592	6.875.175
Stok Değer Düşüklüğü (-)(*)	--	(1.714.370)
Toplam	2.124.826.996	1.678.782.600

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla stoklar üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

(*) Grup'un stok değer düşüklüğüne ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
1 Ocak Bakiyesi	1.714.370	568.909
Dönem İçinde İptal Edilen / Ayrılan Karşılık	(1.040.444)	1.145.461
Parasal Kayıp/Kazanç	(673.926)	--
31 Aralık Bakiyesi	--	1.714.370

10**Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler****Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler**

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan peşin ödenmiş giderlerin dönen varlıklar kısmında kalan tutarı aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Verilen Avanslar	152.464.406	134.291.306
Gelecek Aylara Ait Giderler	41.019.297	17.191.757
İş Avansları	750.073	233.351
Personel Avansları	112.235	49.137
Toplam	194.346.011	151.765.551

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Alınan Avanslar	169.834.065	300.919.270
Gelecek Aylara Ait Gelirler	--	181.250
Toplam	169.834.065	301.100.520

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

11 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerin 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Maliyet Değeri		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	74.776.138	74.776.138
31 Aralık Bakiyesi	74.776.138	74.776.138
Eksi: Birikmiş Amortisman		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	--	--
Cari Dönem Amortismanı	--	--
Dönem Sonu Bakiyesi	--	--
Dönem Başı Net Defter Değeri	74.776.138	74.776.138
Dönem Sonu Net Defter Değeri	74.776.138	74.776.138

Bağlı ortaklığa ait Bakırköy Dünya Ticaret Merkezinde bulunan yatırım amaçlı gayrimenkulünün gerçeğe uygun değeri SPK tarafından yetkilendirilmiş RM Ritim Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından piyasa değeri yöntemi kullanılarak belirlenmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

12 Maddi Duran Varlıklar

31 Aralık 2023 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa	Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar	Tesis Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Özel Maliyetler	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak Maliyet	1.862.933.316	38.982.475	405.097.913	957.157.721	126.030.587	189.342.274	112.247.270	80.408.583	3.772.200.139
İlaveler	--	--	--	126.858.951	20.505.559	24.418.320	170.683.171	154.538	342.620.539
Transfer	--	138.633	2.716.168	172.963.955	--	--	(175.902.651)	--	(83.895)
Çıkışlar	--	--	(3.095.383)	--	(10.499.417)	(41.385)	(309.721)	--	(13.945.906)
31 Aralık Bakiyesi	1.862.933.316	39.121.108	404.718.698	1.256.980.627	136.036.729	213.719.209	106.718.069	80.563.121	4.100.790.877
Eksi: Birikmiş Amortisman									
1 Ocak Açılış	--	(6.238.896)	(23.052.127)	(175.128.835)	(59.536.482)	(159.169.988)	--	(79.760.567)	(502.886.895)
Cari Dönem Amortismanı	--	(2.393.548)	(7.237.849)	(194.203.143)	(16.854.025)	(12.184.706)	--	(209.797)	(233.083.068)
Çıkışlar	--	--	113.497	--	10.431.644	1.726	--	--	10.546.867
31 Aralık Bakiyesi	--	(8.632.444)	(30.176.479)	(369.331.978)	(65.958.863)	(171.352.968)	--	(79.970.364)	(725.423.096)
1 Ocak 2023 Net Defter Değeri	1.862.933.316	32.743.579	382.045.786	782.028.886	66.494.105	30.172.286	112.247.270	648.016	3.269.313.244
31 Aralık 2023 Net Defter Değeri	1.862.933.316	30.488.664	374.542.219	887.648.649	70.077.866	42.366.241	106.718.069	592.757	3.375.367.781

Grup'un maddi duran varlıkları üzerinde kullandığı banka kredilerine ilişkin 2.821.967.995 TL ipotek bulunmaktadır (31 Aralık 2022: 692.046.258 TL).

(*) Grup tesis, makine ve cihazları, Grup ile ilişkisi olmayan SPK lisanslı bağımsız ekspertiz şirketi olan RM Ritim Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından "Maliyet Yaklaşımı" yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

12 Maddi Duran Varlıklar (devamı)

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa	Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar	Tesis Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Özel Maliyetler	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak Maliyet	1.862.933.316	30.197.510	403.928.025	791.742.096	59.708.764	177.317.583	7.957.490	79.987.642	3.413.772.426
İlaveler	--	--	--	58.056.147	68.723.940	12.024.691	224.855.676	420.941	364.081.395
Transfer	--	8.784.965	1.169.888	108.882.761	--	--	(120.565.896)	--	(1.728.282)
Çıkışlar	--	--	--	(1.523.283)	(2.402.117)	--	--	--	(3.925.400)
31 Aralık Bakiyesi	1.862.933.316	38.982.475	405.097.913	957.157.721	126.030.587	189.342.274	112.247.270	80.408.583	3.772.200.139
Eksi: Birikmiş Amortisman									
1 Ocak Açılış	--	(4.194.099)	(15.778.345)	(361.725)	(56.136.587)	(148.721.223)	--	(79.669.635)	(304.861.614)
Cari Dönem Amortismanı	--	(2.044.797)	(7.273.782)	(174.859.039)	(5.599.306)	(10.448.765)	--	(90.932)	(200.316.621)
Çıkışlar	--	--	--	91.929	2.199.411	--	--	--	2.291.340
31 Aralık Bakiyesi	--	(6.238.896)	(23.052.127)	(175.128.835)	(59.536.482)	(159.169.988)	--	(79.760.567)	(502.886.895)
1 Ocak 2022 Net Defter Değeri	1.862.933.316	26.003.411	388.149.680	791.380.371	3.572.177	28.596.360	7.957.490	318.007	3.108.910.812
31 Aralık 2022 Net Defter Değeri	1.862.933.316	32.743.579	382.045.786	782.028.886	66.494.105	30.172.286	112.247.270	648.016	3.269.313.244

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

13 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yılda maddi olmayan duran varlıklar geliştirme giderlerinden, haklar ve lisanslardan oluşmakta olup hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Maliyet Değeri		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	393.606.467	362.360.832
İlaveler	63.233.080	29.517.353
Transfer	83.895	1.728.282
31 Aralık Bakiyesi	456.923.442	393.606.467
Eksi: Birikmiş İtfa Payları		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	(347.076.148)	(332.546.322)
Cari Dönem İtfa Payı	(22.639.648)	(14.529.826)
31 Aralık Bakiyesi	(369.715.796)	(347.076.148)
1 Ocak Net Defter Değeri	46.530.319	29.814.510
31 Aralık Net Defter Değeri	87.207.646	46.530.319

Grup'un maddi olmayan duran varlıkları üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

14 Kiralama İşlemleri

Kullanım Hakkı Varlıkları

Grup, geriye dönük uyguladığı TFRS 16 kapsamında kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını; birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortismanına tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar'da yer alan amortisman hükümlerini uygular.

	1 Ocak 2023	Dönem İçi Artış	31 Aralık 2023
<u>Maliyet Değeri</u>			
Binalar	61.276.934	8.688.404	69.965.338
Toplam			
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>			
Binalar	(19.083.897)	(6.669.828)	(25.753.725)
Toplam	(19.083.897)	(6.669.828)	(25.753.725)
Net Değer	42.193.037	2.018.576	44.211.613

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

14 Kiralama İşlemleri (devamı)**Kullanım Hakkı Varlıkları (devamı)**

	1 Ocak 2022	Dönem İçi Artış	31 Aralık 2022
<u>Maliyet Değeri</u>			
Binalar	57.849.837	3.427.097	61.276.934
Toplam	57.849.837	3.427.097	61.276.934
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>			
Binalar	(13.685.513)	(5.398.384)	(19.083.896)
Toplam	(13.685.513)	(5.398.384)	(19.083.896)
Net Değer	44.164.324	(1.971.287)	42.193.037

Kiralama İşlemlerinden yükümlülükler

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla kiralama işlemlerinden yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kiralama işlemlerinden yükümlülükler (kısa vade)	1.761.477	1.316.465
Kiralama işlemlerinden yükümlülükler (uzun vade)	12.858.731	13.154.351
Toplam	14.620.208	14.470.816

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yılda kiralama işlemlerinden yükümlülükler hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Açılış bakiyesi	14.470.816	21.059.694
Ödemeler	(3.532.052)	(2.848.861)
Faiz giderleri (Not 23)	2.155.043	1.751.633
Artış	8.688.404	3.427.096
Parasal Kayıp/Kazanç	(7.162.003)	(8.918.746)
Dönem Sonu Bakiyesi	14.620.208	14.470.816

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

*(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden gösterilmiştir)***15 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar****a) Karşılıklar**

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ayırmış olduğu karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Garanti Karşılıkları (*)	46.318.593	43.545.127
Dava Karşılıkları (**)	5.618.850	6.761.104
Kısa Vadeli Karşılıklar	51.937.443	50.306.231

(*) Garanti gider karşılığının dönemler itibarıyla hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
1 Ocak Bakiyesi	43.545.127	53.619.252
Dönem İçinde Oluşan Artış	25.432.587	12.715.321
Parasal Kayıp/Kazanç	(22.659.121)	(22.789.446)
Dönem Sonu Bakiyesi	46.318.593	43.545.127

(**) Dava karşılığının dönemler itibarıyla hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
1 Ocak Bakiyesi	6.761.104	23.552.919
Dönem İçinde Oluşan Artış/(Azalış)	1.937.774	(8.835.397)
Parasal Kayıp/Kazanç	(3.080.028)	(7.956.418)
Dönem Sonu Bakiyesi	5.618.850	6.761.104

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

15 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar (devamı)**b) Teminat- Rehin – İpotekler – Kefaletler ("TRİ")**

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Verilen TRİ'lerin türleri itibarıyla toplam detayı ve dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Grup Tarafından Verilen TRİ'ler (TL Cinsinden)	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	50.615.264	46.871.158
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
C. Olağan Ticari Faaliyetlerin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (*)	2.532.932.480	5.225.891.887
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
i. Ana Ortak Lehine Verilmiş Olan TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer İlişkili Şirketler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
iii. C maddesi Kapsamına Girmeyen 3.Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
Toplam	2.583.547.744	5.272.763.045

Grup'un 31 Aralık tarihi itibarıyla verilen TRİ'lerin parasal pozisyonları itibarıyla aşağıda gösterilmiştir.

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Türk Lirası	2.557.157.575	5.270.206.738
ABD Doları	26.390.169	876.526
Avro	--	1.679.781
Toplam	2.583.547.744	5.272.763.045

(*) Grup ve Ziraat Bankası "Banka" arasında Aralık 2010'da bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma kapsamında Grup, Tümosan traktör bayileri (Bayi) kanalıyla satmış olduğu traktörlere ilişkin Banka aracılığıyla kredi kullanarak traktör satın alan müşterinin bu krediyi geri ödeyememesi durumunda; Banka, icra yoluyla satışa çıkan traktörlerin satışından elde edilecek gelir ile ilgili traktör için Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından belirlenen kasko bedelinin %75'i arasındaki farkı Grup'tan talep etme hakkına sahiptir. Ancak Şirket, Banka tarafından kendinden talep edilecek farkı birebir traktör satışını yapan ilgili bayiye yansıtmaktadır. Dolayısıyla yukarıda bahsi geçen teminat bankaya Şirket tarafından verilen bir teminat olmakla beraber, yükümlülük nihayetinde Bayi' ye aktarılmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden gösterilmiştir)

16 Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Ödenecek Ücret ve Maaşlar	17.946.353	15.830.186
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	15.810.534	6.239.838
Ödenecek Vergi ve Fonlar	5.701.753	3.978.650
Toplam	39.458.640	26.048.674

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan fayda kapsamında kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
İzin Karşılığı	11.998.128	11.395.491
Toplam	11.998.128	11.395.491

İzin karşılığının yıllar içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Dönem Başı	11.395.491	9.312.507
Dönem İçinde Ayrılan Karşılık	6.498.079	6.677.630
Parasal Kayıp/Kazanç	(5.895.442)	(4.594.646)
Dönem sonu	11.998.128	11.395.491

Grup, iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlarının hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür. Kullanılmayan izin karşılığı, raporlama tarihi itibarıyla tüm çalışanların hak ettikleri ancak henüz kullanmadıkları izin günlerine denk gelen iskonto edilmemiş toplam yükümlülük tutarıdır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

16 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (devamı)

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan fayda kapsamında uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kıdem Tazminatı Karşılığı	22.372.086	25.397.025
Toplam	22.372.086	25.397.025

Türkiye’de mevcut kanunlar çerçevesinde, Grup bir yıllık hizmet süresini dolduran ve herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen, askerlik hizmeti için göreve çağrılan, vefat eden, emeklilik için gerekli hizmet süresini dolduran ya da emeklilik yaşına gelmiş personeline kıdem tazminatı ödemesi yapmak zorundadır. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2023 itibarıyla 23.490 TL ve 31 Aralık 2022 itibarıyla 15.371 TL ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup’un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 (“Çalışanlara Sağlanan Faydalar”), şirket yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Faiz Oranı	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Faiz Oranı	27,05%	22,30%
Beklenen Enflasyon Oranı	23,20%	19,30%
Net İskonto Oranı	3,12%	2,51%

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
1 Ocak bakiyesi	25.397.025	17.413.749
Hizmet Maliyeti	5.079.637	3.170.860
Faiz Gideri	6.051.647	6.604.263
Aktüeryal Kazanç/Kayıp	9.390.969	10.428.439
Ödemeler	(15.926.979)	(4.681.738)
Parasal Kayıp/Kazanç	(7.620.213)	(7.538.548)
Dönem sonu bakiyesi	22.372.086	25.397.025

17 Diğer Varlık ve Yükümlülükler

Grup’un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Devreden Katma Değer Vergisi	211.717.312	154.535.370
Diğer	37.486	45.197
Toplam	211.754.798	154.580.567

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

18 Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri**Ödenmiş Sermaye**

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerindeki sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)
Ereğli Tekstil	60,87%	70.000.000	60,87%	70.000.000
Halka Açık Kısım	28,69%	12.001.285	28,69%	32.998.715
Diğer	10,44%	32.998.715	10,44%	12.001.285
Ödenmiş Sermaye	100,00%	115.000.000	100,00%	115.000.000
Sermaye Düzeltmesi Farkları		1.046.518.492		1.046.518.492
Toplam		1.161.518.492		1.161.518.492

Grup'un 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 115.000.000 TL ve beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisseden oluşmaktadır. (31 Aralık 2022-Sermaye: 115.000.000 TL ve beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisse).

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 519. maddesine göre işletmeler yıllık karlarının %5'ini, ödenmiş sermayelerinin %20'sini buluncaya kadar genel kanuni yedek akçe olarak ayırırlar. İşletmenin geçmiş yıllar zararları varsa %5'in hesabında yıllık kardan düşülür. TTK'nın 519. maddesinin c bendi gereğince pay sahiplerine %5 oranında kar payı ödendikten sonra pay sahipleri ile kara iştirak eden diğer kimselere dağıtılması kararlaştırılan kısmın %10'u da genel kanuni yedek akçeye eklenir.

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerindeki kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderleri aşağıdaki gibidir:

Aktüeryal Farklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm (Kayıp) Kazançları	(15.385.976)	(8.342.749)
Toplam	(15.385.976)	(8.342.749)

Şirket'in 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarında enflasyona göre düzeltilmiş olarak sunduğu ilgili özkaynak kalemlerinin, yasal mevzuata göre hazırlanmış konsolide finansal tablolarındaki enflasyona göre düzeltilmiş tutarlarla karşılaştırması aşağıdaki gibidir:

	Yasal Mevzuata göre hazırlanmış finansal tablolarında yer alan enflasyona göre düzeltilmiş tutarlar	TFRS uyarınca hazırlanan finansal tablolarında enflasyona göre düzeltilmiş tutarlar	Geçmiş yıl karlarında izlenen fark
Sermaye Düzeltme Farkları	1.775.120.233	1.046.518.492	728.601.741
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	423.197.622	122.586.013	300.611.609

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

19 Hasılat

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda hasılatı ve satışların maliyeti tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Yurt İçi Satışlar	7.925.149.865	6.786.891.592
Yurt Dışı Satışlar	72.952.419	114.046.112
Diğer Gelirler	--	64.837.064
Brüt Hasılat	7.998.102.284	6.965.774.768
Satış İadeleri ve İndirimleri (-)	(13.393.724)	(19.246.295)
Hasılat	7.984.708.560	6.946.528.473

Satışların Maliyeti	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Satılan Mamul Maliyeti	(5.646.691.036)	(5.457.640.762)
- Personel Giderleri	(127.145.708)	(75.170.131)
- Amortisman Giderleri	(201.744.005)	(189.987.538)
- Diğer Giderler	(5.317.801.323)	(5.192.483.093)
Satılan Ticari Mal Maliyeti	(311.490.108)	(289.332.285)
Diğer Satışların Maliyeti	(223.517)	--
Satışların Maliyeti	(5.958.404.661)	(5.746.973.047)
Brüt Kar	2.026.303.899	1.199.555.426

Hasılatının ürün bazında detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Traktör Satışları	6.897.545.293	6.335.837.119
Yedek Parça Satışları	451.977.106	65.186.461
Motor Satışları	164.029.858	146.569.091
İş Makinaları Satışları	44.212.931	71.977.187
Tarım Makinaları Satışları	8.301.564	5.423.671
Diğer Satışlar	418.641.808	321.534.944
Toplam Hasılat	7.984.708.560	6.946.528.473

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

*(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden gösterilmiştir)***20 Faaliyet Giderleri*****Genel Yönetim Giderleri***

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Personel Giderleri	61.215.698	34.415.554
Amortisman ve İtfa Giderleri	20.203.130	13.041.020
Mali ve Hukuk Müşavirlik Giderleri	4.566.910	2.822.747
Bilgi İşlem Malzeme Giderleri	3.425.465	4.576.765
Enerji Yakıt ve Su Giderleri	3.309.377	3.291.254
Kira Giderleri	2.742.867	2.036.297
Seyahat ve Konaklama Giderleri	2.103.123	1.906.317
Diğer Giderler	17.225.729	18.225.688
Toplam	114.792.299	80.315.642

Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda pazarlama satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Prim ve Komisyon Giderleri	318.560.924	478.182.240
Satış Sonrası Servis Garanti Giderleri	128.975.294	88.982.959
Satış Nakliye Giderleri	58.970.673	49.435.858
Reklam ve Tanıtım Giderleri	47.225.231	7.830.253
Personel Giderleri	46.439.347	25.753.080
Amortisman ve İtfa Payı Giderleri	4.680.891	6.815.162
Diğer Giderler	44.028.096	29.503.610
Toplam	648.880.456	686.503.162

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

20 Faaliyet Giderleri (devamı)**Araştırma ve Geliştirme Giderleri**

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda araştırma giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Personel Giderleri	38.037.513	37.853.098
Amortisman ve İtfa Payı Giderleri	35.764.518	10.401.111
Bilgi İşlem Hizmet Giderleri	12.834.852	6.446.298
Proje Ve Etüd Giderleri	2.628.848	1.419.960
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	2.221.628	2.854.151
Diğer Giderler	11.549.742	7.792.824
Toplam	103.037.101	66.767.442

21 Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda personel giderleri aşağıdaki gibidir:

Personel Giderleri	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Satışların Maliyeti (Not 19)	127.145.708	75.170.131
Genel Yönetim Giderleri (Not 20)	61.215.698	34.415.554
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (Not 20)	46.439.347	25.753.080
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (Not 20)	38.037.513	37.853.098
Toplam	272.838.266	173.191.863

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda amortisman ve itfa payı giderleri aşağıdaki gibidir:

Amortisman ve İtfa Payı	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Satışların Maliyeti (Not 19)	201.744.005	189.987.538
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (Not 20)	35.764.518	10.401.111
Genel Yönetim Giderleri (Not 20)	20.203.130	13.041.020
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (Not 20)	4.680.891	6.815.162
Toplam	262.392.544	220.244.831

Bağımsız Denetçi/ Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler

Grup'un KGK'nın 30 Mart 2022 tarihinde mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlanma esasları 19 Ağustos 2022 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarınca verilen hizmetlerin ücretlerine ilişkin açıklaması aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2023	1 Ocak – 31 Aralık 2022
Raporlama Dönemine Ait Bağımsız Denetim Ücreti	895.008	267.756
Vergi Danışmanlık Hizmetlerine İlişkin Ücretler	--	--
Diğer Güvence Hizmetlerinin Ücreti	--	--
Bağımsız Denetim Dışı Diğer Hizmetlerin Ücreti	--	--
Toplam	895.008	267.756

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

22 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler**Diğer Gelirler**

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda esas faaliyetlerden diğer gelirleri aşağıdaki gibidir:

Diğer Gelirler	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Hurda ve İlk Madde Satış Karları	13.446.612	17.034.889
Maddi Duran Varlık Satış Karları	10.994.125	2.742.538
Kira Gelirleri	1.692.470	1.572.132
Konusu Kalmayan Karşılıklar	67.897	8.503.890
Reeskont Gelirleri	--	4.940.785
Diğer	67.130.571	33.629.523
Toplam	93.331.675	68.423.757

Diğer Giderler

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda esas faaliyetlerden diğer giderleri aşağıdaki gibidir:

Diğer Giderler	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Kur Farkı Giderleri	80.157.688	60.513.836
Bağış ve Yardımlar	60.899.349	4.660.753
Reeskont Faiz Gideri	554.426	--
Diğer	35.253.648	24.904.506
Toplam	176.865.111	90.079.095

23 Finansman Gelirleri ve Giderleri**Finansman Gelirleri**

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda finansman gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Faiz Gelirleri	97.640.574	46.732.241
Toplam	97.640.574	46.732.241

Finansman Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda finansman giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Faiz Giderleri	256.096.730	164.475.156
Kiralama İşlemlerinden Faiz Giderleri (Not 14)	2.155.043	1.751.633
Toplam	258.251.773	166.226.789

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

24 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler ve Giderler

Grup'un 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllarda yatırım faaliyetlerinden gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Finansal Yatırımlardan Kazançlar	137.892.087	120.784.007
Toplam	137.892.087	120.784.007

25 Gelir Vergileri

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Türkiye’de faaliyet gösteren Grup için uygulanan kurumlar vergisi oranı %25’dir (31 Aralık 2022: %23). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre Kurumların en az iki yıl süreyle sahip olunan iştirak hisseleri ile aynı süreye sahip kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı ile aynı süre sahip olunan taşınmazların 5 Aralık 2018 tarihinden sonraki satışından doğan kazançların %50 lik kısmı satış tarihinden itibaren beş yıl içinde özkaynak hesaplarına kaydedilmesi durumunda vergi istisnasına konu olmaktadır. Geriye kalan %50’lik kısım kurumlar vergisine tabidir.

Bunun yanı sıra, temettü dağıtımları üzerinde stopaj yükümlülüğü bulunmakta olup, bu stopaj yükümlülüğü temettü ödemesinin yapıldığı dönemde tahakkuk edilir. Türkiye’de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri üzerinde %15 oranında stopaj uygulanmaktadır. Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kar dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur.

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile taşınabilir, ancak, mali zararlar geriye dönük taşınamazlar.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi yetkilileri ile mutabakat sağlama gibi bir uygulama yoktur. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dört ay içerisinde verilir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilmesini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere zararın oluştuğu yıldan itibaren gelecek vergilendirilebilir yıllara taşınabilir. Mali zararların, arka arkaya dört vergi dönemi için vergi makamlarına bildirilmesi durumunda, vergi makamları planlanmamış denetim hakkı kazanır.

Transfer Fiyatlaması Düzenlemesi

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 13. Maddesinin “transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı” başlığı altında transfer fiyatlandırması konusu işlenmektedir. 18 Kasım 2007 tarihinde yayımlanan transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hakkında Genel Tebliğ’de uygulamadaki detayları belirlemiştir.

Eğer vergi mükellefleri ilgili kuruluşlarla, fiyatlandırmaları emsallere uygunluk ilkesi çerçevesinde yapılmayan ürün, mal veya hizmet alım ve satım işlemlerine giriyorlarsa, o zaman ilgili karlar transfer fiyatlaması yoluyla örtülü bir şekilde dağıtıldığı kanaatine varılacaktır. Bu tarz transfer fiyatlaması yoluyla örtülü kar dağıtımları kurumlar vergisi açısından vergi matrahından indirilemeyecektir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

25 Gelir Vergileri (devamı)**Vergi Gideri**

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllara ait vergi gelir/giderinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
<u>Kar veya zararda muhasebeleştirilen</u>		
Cari Dönem Vergi Gideri:		
Dönem Vergi Gideri	(404.757.607)	(266.274.379)
Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri):		
Geçici Farklardan Kaynaklanan	(159.748.549)	(65.776.326)
	(564.506.156)	(332.050.705)
<u>Kapsamlı Gelir Tablosunda Muhasebeleştirilen</u>		
Ertelenmiş Vergi Geliri/(Gideri):		
Aktüeryal Farkların Vergi Etkileri	2.347.742	2.085.688
	2.347.742	2.085.688
Toplam vergi geliri / (gideri)	(562.158.414)	(329.965.017)

Cari Dönem Vergi Yükümlülüğü

Kayıtlara alınan cari dönem vergi yükümlülüğü detayı aşağıdaki gibidir

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Ödenecek Cari Dönem Vergisiyle İlgili Yükümlülükler	(82.643.346)	(123.546.733)
31 Aralık Bakiyesi	(82.643.346)	(123.546.733)

Kayıtlara alınan cari dönem vergi mutabakatı ile yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
1 Ocak Bakiyesi	123.546.733	30.630.846
Hesaplanan Kurumlar Vergisi	404.757.607	266.274.379
Ödenen Kurumlar Vergisi	(370.680.995)	(166.490.494)
Parasal Kazanç ve Kayıp	(74.979.999)	(6.867.998)
31 Aralık Bakiyesi	82.643.346	123.546.733

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

25 Gelir Vergileri (devamı)

Etkin vergi oranının mutabakatı

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllara ait raporlanan vergi karşılığı, vergi öncesi kar üzerinden yasal vergi oranı kullanılarak hesaplanan tutardan farklıdır. İlgili mutabakat dökümü aşağıdaki gibidir:

		2023		2022
Dönem Net Karı		721.718.231		387.206.712
Tenzil: Cari Dönem Vergi Gideri		(564.506.156)		(332.050.705)
Vergi Öncesi Kar	%	1.286.224.387	%	719.257.417
Yasal Oranla Hesaplanan Kurumlar Vergisi	25%	(321.556.097)	23%	(165.429.206)
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	1,6%	(20.823.012)	1%	(4.912.607)
İstisna ve İndirimler	(9)%	114.164.517	(8)%	56.272.757
VUK enflasyon muhasebesi etkisi	(8)%	108.578.585	--	--
Farklı Vergi Oranları, Enflasyon etkisi ve Diğer	35%	(444.870.149)	30%	(217.981.649)
Kar veya Zararda Muhasebeleştirilen	44%	(564.506.156)	46%	(332.050.705)
Toplam Vergi Geliri				

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal konsolide finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğünü muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas konsolide finansal tablolar ile TFRS' lere göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar bir sonraki sayfada belirtilmiştir.

31 Aralık 2023 tarihli konsolide finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri için kullanılan vergi oranı %25'dir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

25 Gelir Vergileri (devamı)**Ertelenmiş Vergi (devamı)****Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü**

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğüne atfolunan kalemler aşağıdakilerden oluşmaktadır:

	<u>Varlıklar</u>		<u>Yükümlülükler</u>		<u>Ertelenmiş Vergi</u>	
	2023	2022	2023	2022	<u>Varlıkları/Yükümlülükleri</u>	<u>2023</u>
Maddi ve maddi olmayan duran varlık düzeltmeleri	--	--	(594.906.466)	(431.907.652)	(594.906.466)	(431.907.652)
Stoklara ait düzeltmeler	--	--	(12.581.921)	(23.238.641)	(12.581.921)	(23.238.641)
Garanti gider karşılığı	11.579.648	8.709.025	--	--	11.579.648	8.709.025
Kıdem tazminatı	5.593.022	5.079.405	--	--	5.593.022	5.079.405
Şüpheli alacak karşılığı	3.413.347	4.838.794	--	--	3.413.347	4.838.794
Gelecek aylara ait giderler	2.971.377	--	--	(507.725)	2.971.377	(507.725)
İzin karşılığı	2.999.532	2.279.097	--	--	2.999.532	2.279.097
Dava karşılığı	1.292.986	1.259.791	--	--	1.292.986	1.259.791
Kiralamalar	--	--	(7.397.851)	(5.544.443)	(7.397.851)	(5.544.443)
Değer düşüklüğü düzeltmeleri	305.508	342.874	--	--	305.508	342.874
Reeskont	--	--	(289.478)	(564.293)	(289.478)	(564.293)
Banka kredileri	--	271.613	(4.840.661)	--	(4.840.661)	271.613
Diğer	--	--	(9.361.999)	(4.839.994)	(9.361.999)	(4.839.994)
Toplam Ertelenen Vergi Varlığı / (Yükümlülüğü)	28.155.420	22.780.599	(629.378.376)	(466.602.748)	(601.222.956)	(443.822.149)
Mahsuplaşabilen vergi tutarı	(28.155.420)	(22.780.599)	28.155.420	22.780.599	--	--
Net Ertelenen Vergi Varlığı / (Yükümlülüğü)	--	--	(601.222.956)	(443.822.149)	(601.222.956)	(443.822.149)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

25 Gelir Vergileri (devamı)**Ertelenmiş Vergi (devamı)****Ertelenmiş vergi ile ilgili varlıklar ve yükümlülükler**

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi ile ilgili varlıklar ve yükümlülüklerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Ertelenmiş Vergi Varlığı	--	--
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	(601.222.956)	(443.822.149)
31 Aralık Bakiyesi	(601.222.956)	(443.822.149)

Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü ile yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
1 Ocak Bakiyesi	(443.822.149)	(380.131.511)
Kar Veya Zarara Kaydedilen	(159.748.549)	(65.776.326)
Diğer Kapsamlı Gelirde Kaydedilen	2.347.742	2.085.688
31 Aralık Bakiyesi	(601.222.956)	(443.822.149)

26 Pay Başına Kazanç

Pay başına kazanç, cari dönem net karının dönem boyunca işlem gören pay senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Türkiye’de şirketler yeniden değerlendirme artış fonundan veya birikmiş karlardan karşılanmak üzere bedelsiz pay senedi dağıtımını yoluyla sermayelerini arttırma hakkına sahiptir. Pay başına kazanç hesaplanması sırasında söz konusu artırımlar temettü olarak dağıtılan pay senetleri olarak kabul edilmişlerdir. Sermayeye eklenen kar payı dağıtımları da aynı şekilde değerlendirilmektedir. Bu nedenle ortalama pay senedi adedi hesaplanırken bu tür hisselerin tüm yıl boyunca dolaşımda olduğu kabul edilmiştir. Bu sebeple pay başına düşen karı hesaplamakta kullanılan pay adedinin ağırlıklı ortalaması geriye dönük etkiler de göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2023	1 Ocak- 31 Aralık 2022
Dönem boyunca mevcut olan payların ağırlıklı ortalaması (her biri 1 TL)	115.000.000	115.000.000
Dönem net karı	721.718.231	387.206.712
Pay başına kazanç (TL)	6,28	3,37

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler

Finansal risk yönetimi

Grup, finansal araçların kullanımına bağlı olarak aşağıdaki risklere maruz kalabilmektedir:

- Kredi riski
- Likidite riski
- Piyasa riski

Bu dipnot, Grup'un yukarıda belirtilen her bir riske maruz kalma durumunu, Grup'un bu riskleri ölçme ve yönetme konusundaki amaç, politika ve yöntemlerini açıklamaktadır. Daha detaylı niceliksel açıklamalar, finansal tabloların içinde mevcuttur.

Finansal risk yönetimi, Grup'un belirlediği genel esaslar dahilinde kendi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde her bir bağlı ortaklık tarafından uygulanmaktadır.

Risk yönetimi sistemi

Grup'un risk yönetimi politikaları Grup'un karşılaştığı riskleri, uygun risk limitlerini ve kontrolleri belirlemek ve analiz etmek ile ilgili limitlere uyumu takip etmek amacıyla oluşturulmuştur. Risk yönetimi politikaları ve sistemleri piyasada ve Grup faaliyetlerindeki değişiklikleri yansıtacak şekilde düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Grup uyguladığı eğitim ve yönetim standartları ve prosedürleri aracılığıyla tüm çalışanların kendi rol ve yükümlülüklerini anladığı disiplinli ve yapıcı bir kontrol ortamı geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Kredi riski**

Kredi riski, bir müşteri veya karşı tarafın sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi riskidir ve önemli ölçüde müşteri alacaklarından kaynaklanmaktadır.

Kredi riskine maruz değer:

Finansal varlıkların kayıtlı değeri Grup'un maksimum kredi riskini gösterir. Aşağıdaki tablolarda 31 Aralık tarihleri itibarıyla maksimum kredi riskine maruz kalan değerlerin detayı gösterilmektedir:

	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
31 Aralık 2023	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Bankalardaki Mevduat
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D) (1)	561.640.537	1.069.812.572	191.207	4.457.217	296.626.561
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	566.909.047	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	561.640.537	1.069.812.572	191.207	4.457.217	296.626.561
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğramış varlıkların net defter değerleri (3)	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	19.553.063	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(19.553.063)	--	--	--
- Net değerinin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--
- Net değerinin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Kredi Riski (devamı)**

	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
31 Aralık 2022	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	Bankalardaki Mevduat
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (1)	293.956.683	537.917.503	17.305.088	8.583.382	645.245.300
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	63.768.438	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	293.956.683	537.917.503	17.305.088	8.583.382	645.245.300
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğramış varlıkların net defter değerleri (3)	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	32.525.737	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(32.525.737)	--	--	--
- Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--
- Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Likidite Riski

Likidite riski Grup'un nakit ya da diğer finansal varlıklar verilerek ödemesi yapılacak finansal yükümlülüklerini yerine getirmede zorlukla karşılaşma riskidir. Grup likidite riski yönetim yaklaşımı, mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin normal koşullarda ya da kriz durumlarında Grup'u zarara uğratmayacak ya da itibarını zedelemeyecek şekilde fonlayabilmesi için mümkün oldukça yeterli likidite tutmaktır.

Grup finansal yükümlülüklerin yerine getirilmesini de içeren beklenen faaliyet giderlerini, doğal afetler gibi öngörülemeyen olağandışı hallerin olası etkisi istisnai olmak üzere karşılayacak derecede yeterli nakit bulundurmaya hedeflemektedir.

Grup 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla tahmini faiz ödemeleri dahil olmak üzere finansal yükümlülüklerin ödeme planına göre belirlenmiş vadeleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2023	Defter Değeri	Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1 yıldan uzun (III)
Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca vadeler					
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	1.415.305.003	1.605.299.507	389.238.138	970.434.466	245.626.903
Ticari borçlar	1.217.433.846	1.218.704.690	1.218.704.690	--	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar	39.458.640	39.458.640	39.458.640	--	--
Diğer borçlar	22.084.563	22.084.563	22.084.563	--	--
Kiralama işlemleri	14.620.208	22.966.959	844.762	2.961.464	19.160.733
Toplam	2.708.902.260	2.908.514.359	1.670.330.793	973.395.930	264.787.636

31 Aralık 2022	Defter Değeri	Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1 yıldan uzun (III)
Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca vadeler					
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	882.591.154	910.209.542	368.256.303	470.495.551	71.457.688
Ticari borçlar	1.252.628.576	1.258.215.294	1.252.079.378	6.135.916	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar	26.048.674	26.048.674	26.048.674	--	--
Diğer borçlar	16.410.319	16.410.319	15.835.706	--	574.613
Kiralama işlemleri	14.470.816	24.122.499	760.885	2.672.403	20.689.211
Toplam	2.192.149.539	2.235.006.328	1.662.980.946	479.303.870	92.721.512

Vade analizine dahil edilen nakit akışlarının önemli ölçüde daha erken ya da farklı tutarda gerçekleşebileceği beklenmemektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski**

Piyasa riski; döviz kurları, faiz oranları veya menkul kıymetler piyasalarında işlem gören enstrümanların fiyatları gibi para piyasasındaki değişikliklerin Grup'un gelirinin veya sahip olduğu finansal varlıkların değerinin değişmesi riskidir. Piyasa riski yönetimi, piyasa riskine maruz kalmayı kabul edilebilir sınırlar dahilinde kontrol ederken, getiriye optimize etmeyi amaçlamaktadır.

(i) Kur Riski

Grup, yabancı para cinsinden yaptığı satın alma işlemleri ve banka kredileri nedeniyle kur riskine maruz kalmaktadır. Grup kur riskini ileri vadeli yabancı para alım/satım ve yabancı para opsiyon işlemleri yaparak yönetmektedir.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülük kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023			
	TL Karşılığı	ABD Doları	Euro	GBP
1. Ticari alacaklar	38.405.074	762.083	490.292	--
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil)	76.263	2.470	109	--
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	18.512.725	--	568.330	--
3. Diğer	1.974.848	1.962	--	51.202
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	58.968.910	766.515	1.058.731	51.202
5. Ticari alacaklar	--	--	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	--	--	--	--
9. Toplam varlıklar (4+8)	58.968.910	766.515	1.058.731	51.202
10. Ticari borçlar	165.871.810	1.266.168	3.938.726	--
11. Finansal yükümlülükler	10.825.666	367.080	--	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	153.318.550	928.432	3.859.266	--
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	330.016.026	2.561.680	7.797.992	--
14. Ticari borçlar	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	--	--	--	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	330.016.026	2.561.680	7.797.992	--
19. Finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--
19a. Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
19b. Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(271.047.116)	(1.795.165)	(6.739.261)	51.202
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(271.047.116)	(1.795.165)	(6.739.261)	51.202
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)**

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülük kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022			
	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP
1. Ticari alacaklar	27.641.377	816.496	620.735	--
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil)	1.155.059	58.977	2.623	--
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
3. Diğer	50.228.073	793.721	1.775.120	--
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	79.024.509	1.669.194	2.398.478	--
5. Ticari alacaklar	--	--	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	--	--	--	--
9. Toplam varlıklar (4+8)	79.024.509	1.669.194	2.398.478	--
10. Ticari borçlar	36.459.662	538.000	1.321.021	--
11. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	27.020	--	1.353	--
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	83.944.197	723.631	3.524.603	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	120.430.880	1.261.631	4.846.977	--
14. Ticari borçlar	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	--	--	--	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	120.430.880	1.261.631	4.846.977	--
19. Finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--
19a. Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
19a. Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(41.406.371)	407.563	(2.448.499)	--
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	42.537.827	1.131.194	1.076.104	--
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)***Duyarlılık Analizi*

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla sona eren yıllarda TL'nin belirtilen para birimleri karşısında %10 değer kaybetmesinin özkaynaklar ile kar/zararı ne tutarda arttıracacağı aşağıda gösterilmektedir. Bu analizde diğer tüm değişkenlerin, özellikle faiz oranlarının sabit kaldığı varsayılmaktadır.

31 Aralık 2023		
	Kar/ (Zarar)	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(5.298.230)	5.298.230
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)		
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	(5.298.230)	5.298.230
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(21.998.179)	21.998.179
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	(21.998.179)	21.998.179
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	191.702	(191.702)
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	--	--
9-İngiliz Sterlini (7+8)	191.702	(191.702)
TOPLAM (3+6+9)	(27.104.707)	27.104.707

31 Aralık 2022		
	Kar/ (Zarar)	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	762.074	(762.074)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	--	
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	762.074	(762.074)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(4.881.058)	4.881.058
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	
6- Avro Net Etki (4+5)	(4.881.058)	4.881.058
TOPLAM (3+6)	(4.118.984)	4.118.984

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Piyasa Riski (devamı)

(ii) Faiz Oranı Riski

Grup'un faaliyetleri, faizli varlıklar ve borçlarının farklı zaman veya miktarlarda itfa oldukları ya da yeniden fiyatlandırıldıklarında faiz oranlarındaki değişim riskine maruz kalmaktadır. Grup bu riski faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle oluşan doğal tedbir ve türev araçların sınırlı kullanımı ile yönetmektedir.

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un faize duyarlı finansal araçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	Kayıtlı değeri	
	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Sabit faizli araçlar		
Finansal varlıklar		
İlişkili taraftan diğer alacaklar (Not 3)	191.207	17.305.088
-Nakit ve nakit benzerleri (Dipnot 4)	296.626.561	645.245.300
Finansal yükümlülükler		
-Borçlanmalar (Not 6)	(1.415.305.003)	(882.591.154)

Sabit Faizli Finansal Araçlar için Gerçeğe Uygun Değer Duyarlılık Analizi

Grup sabit faizli hiçbir finansal varlık ya da yükümlülüğü gerçeğe uygun değeri kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar altında muhasebeleştirmemiş ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeline göre riskten korunma amaçlı türev aracı olarak herhangi bir türev ürün (faiz oranı swapları) geliştirmemiştir. Bu nedenle rapor tarihi itibarıyla faiz oranlarında yaşanacak bir değişikliğin kar veya zarar etkisi olmayacaktır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar*(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)***27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)****Gerçeğe Uygun Değer**

Grup, finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini, ulaşılabilen mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerlendirme metodlarını kullanarak hesaplamıştır. Ancak, gerçeğe uygun değeri bulabilmek için kanaat kullanmak gerektiğinden, gerçeğe uygun değer ölçümleri mevcut piyasa koşullarında oluşabilecek değerleri yansıtmayabilir. Grup yönetimi tarafından, kasa ve bankalardan alacaklar, diğer finansal aktifler ve kısa vadeli finansal borçlar da dahil olmak üzere etkin faizle iskonto edilmiş maliyet bedeli ile gösterilen finansal aktiflerin ve borçların gerçeğe uygun değerlerinin kısa vadeli olmaları ve muhtemel zararların önemsiz miktarda olabileceği düşünülerek kayıtlı değerlerine yakın olduğu kabul edilmiştir.

31 Aralık 2023	İtfa Edilmiş Değerinden Gösterilen Finansal Varlıklar	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan	İtfa Edilmiş Değerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Defter Değeri	Gerçeğe Uygun Değer
<u>Finansal Varlıklar</u>					
Nakit ve Nakit Benzerleri	296.626.561	--	--	296.626.561	296.626.561
Ticari Alacaklar	1.631.453.109	--	--	1.631.453.109	1.631.453.109
Diğer Alacaklar	4.648.424	--	--	4.648.424	4.648.424
Finansal Yatırımlar	--	510.458.461	--	510.458.461	510.458.461
<u>Finansal Yükümlülükler</u>					
Finansal Borçlar	--	--	1.415.305.003	1.415.305.003	1.415.305.003
Ticari Borçlar	--	--	1.217.433.846	1.217.433.846	1.217.433.846
Diğer Borçlar	--	--	22.084.563	22.084.563	22.084.563
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	--	--	14.620.208	14.620.208	14.620.208
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	--	--	39.458.640	39.458.640	39.458.640

31 Aralık 2022	İtfa Edilmiş Maliyet	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan	İtfa Edilmiş Değerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Defter Değeri	Gerçeğe Uygun Değer
<u>Finansal Varlıklar</u>					
Nakit ve Nakit Benzerleri	645.245.300	--	--	645.245.300	645.245.300
Ticari Alacaklar	831.874.186	--	--	831.874.186	831.874.186
Diğer Alacaklar	25.888.470	--	--	25.888.470	25.888.470
Finansal Yatırımlar	--	415.782.374	--	415.782.374	415.782.374
<u>Finansal Yükümlülükler</u>					
Finansal Borçlar	--	--	882.591.154	882.591.154	882.591.154
Ticari Borçlar	--	--	1.252.628.576	1.252.628.576	1.252.628.576
Diğer Borçlar	--	--	16.410.319	16.410.319	16.410.319
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	--	--	14.470.816	14.470.816	14.470.816
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	--	--	26.048.674	26.048.674	26.048.674

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirasının ("TL") 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alım gücü cinsinden gösterilmiştir)

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Piyasa riski (devamı)

Gerçeğe Uygun Değer (devamı)

Gerçeğe Uygun Değer Ölçümünün Sınıflandırılması

Aşağıdaki tabloda gerçeğe uygun değer ile değerlendirilen finansal araçların, değerlendirme yöntemleri verilmiştir. Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

Seviye 1: Özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;

Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;

Seviye 3: Varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

31 Aralık 2023	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar	510.458.461	--	--	510.458.461
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar	--	--	--	--

31 Aralık 2022	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar	415.782.374	--	--	415.782.374
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar	--	--	3.078.153	3.078.153

Yabancı para cinsinden olan finansal varlıklar ve yükümlülükler finansal durum tablosu tarihindeki piyasa fiyatlarına yaklaşan döviz kurlarından çevrilmiştir.

Aşağıdaki metotlar ve varsayımlar rayiç değeri belirlemenin mümkün olduğu durumlarda her bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini tahmin etmekte kullanılmıştır.

Finansal Varlıklar

Kısa vadeli olmalarından ve önemsiz kredi riskine tabi olmalarından dolayı nakit ve nakit eşdeğeri varlıklar ile tahakkuk etmiş faizleri ve diğer finansal varlıkların taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir. Ticari alacakların, şüpheli alacaklar karşılığı düşüldükten sonraki taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir.

Finansal Yükümlülükler

Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yaklaştığı düşünülmektedir. Kısa vadeli olmaları sebebiyle ticari borçların rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yakın olduğu öngörülmektedir.

28 Raportlama Döneminden Sonraki Olaylar

Bulunmamaktadır.